2020 йил 25 январдан чиқа бошлаган

Миллий тикланишдан — миллий юксалиш сари

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Ижтимоий-сиёсий газета

№ 141 (1740), 2026 йил 14 июль, сешанба

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

БЕКОБОД – ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН БУНЁДКОРЛИГИ, ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ПЎЛАТДЕК МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИ

Президент Шавкат Мирзиёев 13 июль куни Тошкент вилоятининг Бекобод шаҳрига ташриф буюриб, Ўзбекистон металлургия комбинатида амалга оширилаётган ишлар ва янги лойиҳалар билан танишди. Шунингдек, мамлакатимизда қора металлургия саноатини янада ривожлантириш юзасидан йиғилиш ўтказди.

Бекобод нафақат Тошкент вилояти, балки Ўзбекистон саноатининг йирик таянч нуқталаридан бири. Мамлакатимиз металлургия тармоғининг шаклланиши ва тараққиётида алоҳида ўрин тутадиган стратегик шаҳар. Йиллар давомида ишлаб чиқариш қувватлари, муҳандислик салоҳияти ҳамда малакали кадрлар мактаби билан танилган Бекобод шаҳри бугун мутлақо янги ривожланиш босқичига қадам қўймоқда. 110 минг юртдошимиз истиқомат қилаётган ҳудудда эндиликда саноат корхоналари модернизацияси, янги инвестиция лойиҳалари билан бир қаторда замонавий инфратузилма, қулай транспорт тизими, аҳоли ҳаёт сифатини оширишга қаратилган ечимлар ҳам тараққиётнинг муҳим мезонига айланган.

Айниқса, ҳудудлар ўртасидаги ижтимоий-иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш, аҳолининг эркин ҳаракатланиши учун замонавий транспорт инфратузилмасини яратиш масаласи доимий диққат марказида. Темир йўл транспортини изчил ривожлантириш, ички йўналишларда қатновлар географиясини кенгайтириш, йўловчилар учун хавфсиз, тезкор ва қулай хизматларни йўлга қўйиш, хусусан, йирик саноат марказларини пойтахт билан замонавий транспорт орқали боғлаш ишлаб чиқариш, таълим ва хизматлар соҳасидаги интеграцияни янада кучайтиришга йўл очмоқда.

Шу маънода, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Бекобод шаҳрига Тошкентдан электропоездда етиб келгани алоҳида аҳамият касб этади.

Мазкур йўналишдаги ишлар Президентимизнинг 2025 йил 27 декабрдаги “2030 йилга қадар темир йўл транспортида маҳаллий йўналишларда йўловчи ташиш кўрсаткичларини ошириш чоратадбирлари тўғрисида”ги қарори асосида изчил амалга оширилмоқда. Ушбу ҳужжатга мувофиқ, ҳудудларда транспорт инфратузилмаси босқичма-босқич янгиланиб, маҳаллий қатновлар кенгайтирилмоқда, ҳаракат таркиблари янгиланяпти.

Бекобод темир йўл вокзалида давлатимиз раҳбарига пойтахт ва мазкур шаҳарни боғловчи янги йўналишда бажарилган ишлар ҳақида ахборот берилди. Узунлиги 192 километр бўлган Тошкент — Бекобод темир йўлида кунига қарийб минг, йилига эса 300 минг йўловчига хизмат кўрсатиш режалаштирилган. Ушбу йўналишда олти вагондан иборат, 586 йўловчини сиғдира оладиган замонавий электропоезд соатига 120 километргача тезликда ҳаракатланади. Бу, айниқса, ҳар куни иш ва ўқиш мақсадида пойтахт ҳамда Бекобод ўртасида қатновчи фуқаролар учун қимматли вақтини тежаш, қўшимча қулайликлардан баҳраманд бўлиш имконияти демакдир.

Янги электропоезд вагонлари кондиционер ва иситиш тизимлари, юмшоқ ўриндиқлар, USB қувватлаш нуқталари, Wi-Fi тармоғи, видеокузатув воситалари ҳамда электрон ахборот таблолари билан жиҳозланган. Ногиронлиги бўлган шахслар учун махсус кўтаргичлар, велосипедларни жойлаштириш имконияти ҳам назарда тутилган. Бу каби ўзига хос ечимлар орқали эса, ўз навбатида, транспорт хизматлари замонавий талаблар даражасига олиб чиқилиб, аҳолининг барча қатламлари учун қулай ва инклюзив муҳит яратиляпти.

Тезкор электропоезднинг қатновга қўйилиши автомобиль йўлларидаги транспорт юкламасини камайтириш, шунингдек, экологик тоза транспорт улушини ошириш йўлидаги муҳим қадамлардан биридир.

Президентимиз ташриф давомида мазкур жиҳатларга тўхталиб, темир йўл инфратузилмасини янада ривожлантириш, йўловчилар учун яратилаётган шароитларни изчил яхшилаш, тармоқларни электрлаштириш ва темир йўлларга туташ ҳудудларни ободонлаштириш юзасидан мутасаддиларга тегишли топшириқлар берди. Вокзал инфратузилмасини такомиллаштириш, хизмат кўрсатиш сифатини ошириш ҳамда йўловчилар ҳаракатини самарали ташкил этиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Шундан сўнг давлатимиз раҳбари Ўзбекистон металлургия комбинатида барпо этилган янги қуюв-прокатлаш мажмуасини ишга тушириш маросимида иштирок этди.

Мамлакатимиз етакчиси тантанали маросимда комбинат жамоаси, меҳнат фахрийлари ҳамда хорижлик ҳамкорларни ушбу муҳим воқеа билан табриклаб, металлургия тармоғини ривожлантириш иқтисодиётимизнинг стратегик йўналишларидан бири эканини алоҳида таъкидлади.

Кейинги йилларда кон-металлургия соҳасини янги технологик босқичга олиб чиқиш мақсадида кенг кўламли ислоҳотлар ўтказилмоқда. Ўтган ўн йил давомида соҳага қарийб 2 миллиард доллар хорижий инвестиция жалб этилиб, 31 та йирик ишлаб чиқариш қуввати ишга туширилди. Хусусий сектор учун яратилган кенг имкониятлар натижасида тармоқда фаолият юритаётган корхоналар сони 150 тадан ошди. Бундай ўзгаришлар ишлаб чиқариш кўрсаткичларида ҳам яққол намоён бўлди. Маҳаллий металл маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми йилига 3 миллион тоннага, қиймати эса 23 триллион сўмга етди. Ҳолбуки, 2016 йилда тармоқда 800 минг тонна, қиймати 1,5 триллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган эди.

Металлургия тармоғининг бугунги тараққиёти маҳсулот номенклатураси сезиларли даражада кенгайгани билан ажралиб туради. Илгари асосан қурилиш соҳаси эҳтиёжлари учун металл прокат ишлаб чиқарилган бўлса, бугунги кунда машинасозлик, электротехника, мудофаа саноати ва энергетика каби жадал ривожланаётган йўналишлар учун 80 турдаги янги маҳсулот тайёрланмоқда.

Президентимиз металлурглар меҳнати янги Ўзбекистоннинг замонавий қиёфасини яратиш, йирик бунёдкорлик лойиҳаларини рўёбга чиқариш ва иқтисодиёт тармоқларининг барқарор ривожида муҳим ўрин тутаётганини алоҳида қайд этди.

Давлатимиз олдига қўйилган улкан иқтисодий мақсадлар металлургия саноати зиммасига ҳам янги вазифаларни юкламоқда. Мамлакатимиз иқтисодиётини технологик ва инновацион ўсиш моделига ўтказиш, 2030 йилга бориб, ялпи ички маҳсулот ҳажмини 240 миллиард долларга етказиш, келгуси беш йилда иқтисодиётга 180 миллиард доллар хорижий инвестиция жалб қилиш, 27 миллиард долларлик ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмаси лойиҳаларини амалга ошириш каби улкан бунёдкорлик режалари металл маҳсулотларига талабни бугунгидагига нисбатан 1,5 баробар оширади. Шу боис, 5,5 мингдан зиёд фидойи меҳнат жамоасига эга Ўзбекистон металлургия комбинатининг ўрни ва масъулияти янада ортмоқда.

Янги қуюв-прокатлаш мажмуаси ана шу истиқболли вазифаларни бажаришда муҳим таянч бўлади. Энергиятежамкор технология ва замонавий рақамли ечимлар асосида бунёд этилган мажмуа меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини таъминлашда янги босқични бошлаб беради. Энг муҳими, лойиҳа юртимиз тарихида иссиқ прокатланган пўлат листлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган биринчи мажмуадир. Унинг ишга туширилиши натижасида йилига 8 триллион сўмлик 1 миллион тонна иссиқ прокатланган пўлат лист ишлаб чиқарилади, Тошкент ва Самарқанд металлургия заводларининг прокат листларга бўлган эҳтиёжи тўлиқ қопланади ҳамда 1200 та юқори даромадли иш ўрни яратилади.

Давоми 2-бетда

Шукуҳ

ҲАЛОЛЛИКНИНГ ҲАЛОВАТИ

“Ўзметкомбинат”га бағишлов

Биз дунёга кўзгу тутиб яшагаймиз,
Дил ниятин эзгу тутиб яшагаймиз,
Ҳар луқмани ҳалолидан ошагаймиз,
Ҳалоллик бу — аҳдимизга кафолатдир,
Халқимизнинг бирлигига далолатдир!

Она Ватан, ота макон — Ўзбекистон,
Юрт тупроғи бизлар учун тандаги жон,
Майли, олтин, майли темир — борлиги шон,
Тилло тупроқ элим учун саодатдир,
Халқимизнинг бирлигига далолатдир!

Иншааллоҳ, ҳар ишда бор ибратимиз,
Бекободда металзавод қудратимиз.
Биз экамиз, биз қурамиз — яратамиз,
Бу заҳматнинг ортидаги фарогатдир,
Халқимизнинг бирлигига далолатдир!

Қаттол уруш кечган оғир йиллар қурган,
Ватан деган, тинчлик деган диллар қурган,
Иш бошида ўзбек отлиғ миллат турган,
“Меткомбинат” эл-юрт учун матонатдир,
Халқимизнинг бирлигига далолатдир!

Ҳар инсоннинг ризқи-рўзи меҳнатида,
Ўн мингдан кўп жамоанинг иш хатида.
Оила тўқ, юрт ривожи фикратида,
Манглай тери элга тутган ҳаловатдир,
Халқимизнинг бирлигига далолатдир!

Ўзбекистон янги замон чироғидир,
Кўҳна тарих, қадим дардлар фирогидир.
Бошимизда бирлигимиз байроғидир,
Бу аҳддаги, бу тахтдаги салобатдир,
Халқимизнинг бирлигига далолатдир!

Бизни олдга чорлагувчи тиниқ ҳавас,
Ҳали кўплар келолмагай бизларга бас.
Металл завод печидаги алангамас,
Президент кўксидаги ҳароратдир,
Халқимизнинг бирлигига далолатдир!

Маҳмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоири

Янги Ўзбекистон руҳи

ТИНЧЛИКПАРВАР ВА ХАЛҚПАРВАР ТАШҚИ СИЁСАТНИНГ ЮКСАК ЭЪТИРОФИ

Уч минг йиллик давлатчилик тарихимиз далолат берадики, ҳар бир буюк тараққиёт босқичи халқ манфаатини ҳамма нарсадан устун қўйган, юксак сиёсий ирода ва тарихий масъулиятни зиммасига олган кучли раҳбарлар номи билан боғлиқ бўлган.

Дунёда ишонч инқирози, геосиёсий таранглик ва хавфсизлик билан боғлиқ таҳдидлар тобора кучайиб бораётган бугунги таҳликали шароитда Алишер Навоийнинг асрлар оша янграётган қуйидаги ҳикмати янада долзарб аҳамият касб этмоқда:

“Олам аҳли билингизким,
иш эмас душманлиғ,
Ёр ўлунг бир-бирингизгаким,
эрур ёрлиғ иш”.

Ушбу битиклар инсонпарварлик, ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатлик ғояларини улуғлайди. Бугун юртимизда “Инсон қадри учун” ғояси асосида юритилаётган ички ва ташқи сиёсат айнан шу эзгу фалсафа билан ҳамоҳангдир.

Президентимизнинг глобал мулоқотни таъминлаш саъй-ҳаракатлари фалсафаси инсоният олдида турган долзарб масалаларга ечим топиш, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, ўзаро ишонч ва бағрикенглик муҳитини қарор топтириш, экологик барқарорликни таъминлаш ҳамда келажак авлодлар манфаатларини ҳимоя қилиш каби эзгу ғоялар билан чамбарчас боғлиқ.

Давоми 3-бетда

2026 йил 14 июль, 141-сон

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

БЕКОБОД – ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН БУНЁДКОРЛИГИ, ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ПЎЛАТДЕК МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИ

Бошланиши 1-бетда

Тантанали маросимда Президентимиз мажмуа қурилишида иштирок этган қурувчи ва муҳандислар, технолог ва машинистлар, ишчи-ходимлар, меҳнат фахрийлари ҳамда хорижлик ҳамкорларга самимий миннатдорлик билдирди. Шу билан бирга, комбинатни янада ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ҳам белгилаб берилди. Хусусан, корхонанинг хомашёга эҳтиёжини маҳаллий ресурслар ҳисобидан таъминлаш энг муҳим вазифа экани айтилди.

Мамлакатимиз ҳудудларида 1,5 миллиард тонна темир рудаси захираси мавжудлиги таъкидланиб, яқин уч-тўрт йилда Тебинбулоқ конини ишга тушириш орқали йилига 1 миллион тонна пўлат ишлаб чиқариш, Сурунота конидаги маъданларни бойитиш ҳисобига эса йилига 600 минг тонна темир хомашёси олиш йўлга қўйилиши маълум қилинди. Ушбу хомашёни чуқур қайта ишлаш мақсадида комбинатда қиймати 180 миллион долларлик замонавий металлургия заводи қурилиши бошланади.

Келгуси уч йилда 30 миллион доллар инвестиция ҳисобига пўлат шарлар ишлаб чиқариш линиялари босқичма-босқич модернизация қилиниб, уларнинг қуввати 250 минг тоннадан 500 минг тоннагача оширилади.

Комбинат ҳудудида Ўзбекистон экологик технологиялар саноат парки ташкил этилиши ҳам кўзда тутилган. Жорий йилнинг ўзида мазкур саноат паркида катта диаметрли қувурлар, кўтарма кранлар ва фильтрлаш ускуналари ишлаб чиқаришга ихтисослашган, умумий қиймати 70 миллион доллар бўлган 6 та лойиҳа бошланади. Уларнинг амалга оширилиши натижасида яна 660 та юқори даромадли иш ўрни очилади.

Мамлакатимиз етакчиси металлургия оғир, шу билан бирга, шарафли касб эканини таъкидлаб, комбинат жамоасининг машаққатли ва фидойи меҳнати юксак эҳтиромга сазоворлигини қайд этди. Салкам бир асрлик тарихга эга корхонада устоз-шогирд анъанаси асосида шаклланган тажриба мактаби кўплаб меҳнат жамоалари учун ибрат экани алоҳида урғуланди.

Давлатимиз раҳбари рамзий тугмани босиб, янги қуюв-прокатлаш мажмуаси фаолиятига тантанали равишда старт берди ҳамда соҳа фахрийлари, комбинат ходимлари ва хорижлик ҳамкорлар билан самимий мулоқот қилди.

Президентимиз Ўзбекистон металлургия комбинати қуюв-прокатлаш мажмуасининг ягона бошқарув пульти орқали метални прокатлаш жараёнларини кўздан кечирди. Замонавий рақамли ечимлар асосида ташкил этилган бошқарув маркази ишлаб чиқаришнинг барча асосий босқичларини ягона тизим орқали мувофиқлаштириш, технологик жараёнлар узлуксизлиги ва самарадорлигини таъминлаш имконини бермоқда.

Кейинги йилларда комбинатни модернизациялаш, ишлаб чиқариш қувватини кенгайтириш ва иқтисодий самарадорлигини ошириш бўйича изчил ишлар бажарилди. Натижада комбинатнинг соф фойдаси 2017 йилдаги 14 миллион доллардан 2025 йилга келиб, 23 миллион долларга етди.

Президентимиз 2018 йил 29 август куни Бекобод шаҳрига ташрифи чоғида айнан мазкур қуюв-прокатлаш мажмуаси қурилиши лойиҳасига тамал тошини қўйган эди. Умумий қиймати 839 миллион долларни ташкил қиладиган мажмуа 18 гектар майдонда барпо этилди. Келгусида бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 2 миллион тоннага етказиш, қўшимча равишда 1,04 миллион тонна ўрамли пўлат лист прокати ишлаб чиқариш ҳамда комбинатдаги жами иш ўринлари сонини 7 мингтага етказиш режалаштирилган.

Мажмуада Италиянинг “Danieli” компанияси тажрибаси асосида илк бор узлуксиз пўлат қуйиш ускунаси бошқа барча технологик жиҳозлар билан интеграция қилиниб, ягона пульт орқали бошқарилмоқда. Мазкур технологик ечим ишлаб чиқариш жараёнларини марказлаштирилган ҳолда назорат қилиш, ускуналар фаолиятини мувофиқлаштириш ва самарадорликни ошириш имконини яратади. Аввалги технологияларда 4-5 та бошқарув пультидан фойдаланилган ва уларда 9 ходим меҳнат қилган бўлса, бугунги кунда ягона бошқарув тизими орқали бутун жараённи атиги 3 мутахассис назорат қилмоқда.

Давлатимиз раҳбари ушбу тизимни янада такомиллаштириш масаласига алоҳида эътибор қаратиб, ягона бошқарув платформасига сунъий интеллект технологияларини жорий этиш орқали мажмуанинг барқарорлиги ва иқтисодий самарадорлигини янада ошириш зарурлигини таъкидлади. Замонавий технологияларни ишлаб чиқариш жараёнларига кенг татбиқ этиш корхонанинг рақобатбардошлигини мустаҳкамлаш билан бирга маҳсулот сифати ва меҳнат унумдорлигини янада юксалтиришга хизмат қилиши қайд этилди.

Мажмуанинг технологик имкониятлари билан танишув чоғида ускуналар хавфсизлиги ва тезкорлиги бўйича ушбу лойиҳа Марказий Осиёда ўзига хос ҳамда муқобили йўқ экани билдирилди. Хусусан, ишлаб чиқариш жараёнини тўхтатмаган ҳолда, инсон омили иштирокисиз асосий валларни аввалги 30-40 дақиқа ўрнига атиги 5-7 дақиқада автоматик равишда алмаштириш имконияти яратилгани замонавий технологик ечимларнинг муҳим афзалликларидан биридир.

Президентимиз лист прокатидан тайёрланган маҳсулотлар намуналарини кўздан кечирди. Мутасаддилар томонидан иссиқ прокатланган лист маҳсулоти асосида шаклланаётган қўшилган қиймат занжири, республикамизда ишлаб чиқаришни ўзлаштириш тавсия этилаётган янги маҳсулот турлари юзасидан ахборот берилди. Қурилиш соҳасида арматура маҳсулотлари муомаласини тартибга солиш, қурилиш объектларида қора металл прокатидан фойдаланиш устидан назоратни

кучайтириш ҳамда сейсмик хавфни камайтиришга қаратилган амалий чоратадбирлар ҳақида ҳам батафсил маълумот тақдим этилди.

Мамлакатимиз етакчисининг Бекободга ташрифининг асосий воқеаларидан бири, шубҳасиз, қора металлургия саноатини янги босқичга олиб чиқиш бўйича устувор вазифаларга бағишланган йиғилиш бўлди. Негаки йиғилиш мавзуси долзарб, кўтарилган масалалар эътиборга молик. Қора металлургия темир, чўян, пўлат ва уларнинг қотишмаларини қазиб олиш, қайта ишлаш ва ишлаб чиқаришга ихтисослашган оғир саноатнинг асосий тармоғидир. Қурилиш, машинасозлик, автомобилсозлик ва инфратузилма каби соҳалар учун бошланғич хомашё ва тайёр маҳсулотлар айнан шу тармоқ ривожига боғлиқ. Сўнгги йилларда мамлакатимизда қурилиш-бунёдкорлик ишлари кўлами тобора ортиб бораётгани, машинасозлик ва автомобилсозлик саноати жадал тараққий этаётганини инобатга олсак, қора металлургия тармоғи аҳамиятини янада чуқурроқ англай бошлаймиз.

Биз 2030 йилда ялпи ички маҳсулотни 240 миллиард долларга етказишни мўлжаллаганмиз. Бунинг учун эса 8-9 фоизли ўсиш талаб этилади. Демак, қора металлургия, умуман, металлургия саноатига эътибор айни зарурат.

Шу боис, йиғилишда тармоқда импортга боғлиқлик, таннарх ва энергия сарфи юқорилиги, рақамлаштириш ва сунъий интеллектни жорий қилиш борасидаги ишларда камчиликлар борлиги кўрсатиб ўтилди. Бу жараён, айниқса, дунёда кузатилаётган зиддиятлар ёки ташиш муаммолари мавжуд даврда жуда муҳим.

Қолаверса, сўнгги ўн йилда мамлакатимизда пўлат лист, навли прокат, қувурлар ва металл конструкцияларга эҳтиёж 3 карра ортиб, 5,5 миллион тоннага етди. Янги қурилаётган атом электр станцияси, тўртинчи мис бойитиш фабрикаси ва янги мис эритиш заводининг ўзига 2,5 миллион тоннага яқин пўлат лист ҳамда арматура зарур.

Келгуси беш йил давомида 180 миллиард долларлик янги қувватлар ишга туширилади. 27 миллиард долларлик инфратузилма лойиҳалари амалга оширилиб, 800 минг хонадонли кўп қаватли уй-жойлар барпо этилади. Натижада металл маҳсулотларига йиллик эҳтиёж 2030 йилгача 1,5 баробар кўпайиб, 8 миллион тоннадан ошади. Булар, табиийки, мамлакатимизнинг йирик ишлаб чиқарувчиси — Бекобод металлургия комбинати жамоаси зиммасига катта масъулият юклайди. Замон билан ҳамқадам бўлишни, илғор технологияларни амалда қўллаш ишларини жадаллаштиришни тақозо этади.

Айни пайтда комбинатда металл прокатнинг 40 фоизи иккиламчи металл, 60 фоизи импорт ҳисобидан ишлаб чиқарилмоқда. Республикамиз бўйича ҳар йили 700 минг тонна қора металлолом комбинатга топширилаётган бўлса-да, яна 500 минг тоннаси хуфиёна айланмада қолмоқда.

Металлургия соҳасида 150 га яқин ўрта ва кичик хусусий корхона фаолият юритмоқда. Шундан келиб чиқиб айтиш мумкинки, йиғилишда давлатимиз раҳбари томонидан билдирилган таклиф ва масалалар фақат ушбу тармоққа тегишли эмас. Улар мамлакатимиз келажаги, иқтисодиётимиз барқарорлиги, саноатимиз салоҳияти йўлидаги энг муҳим ва керакли ташаббуслардир. Масалан, қора металл айланмаси билан боғлиқ барча жараёнлар электрон платформа орқали реал вақт режимида мониторинг қилинади. Соғлом рақобат муҳити ва нарх барқарорлигини таъминлаш, таъсирчан назорат механизмларини ўрнатиш мақсадида алоҳида Лойиҳа офиси ташкил этилади. 1 августдан “E-lom” электрон платформаси ишга туширилиб, қора металл айланмаси назорати йўлга қўйилади.

Айни пайтда мамлакатимизда 1,5 миллиард тонна темир руда захираси мавжуд. Хитойлик ҳамкорлар билан Сурунота конидан йилига 650 минг тонна темир хомашёси олиш бўйича келишувга эришилган. Тебинбулоқ конини ишга тушириш орқали эса йилига 1 миллион тонна пўлат ишлаб чиқариш имкони яратилади. Тожикистон металлургия комбинатидан йилига 700 минг тонна темир хомашёси олиб келинади. Йиғилишда бу ишларни тезлаштириш зарурлиги қайд этилди. Қолаверса, геология-қидирув ишларидан тортиб, тайёр маҳсулотгача бўлган жараён занжирини яратиш ҳам айни муддао.

Металл маҳсулотлари турини кўпайтириш, йирик комбинатлар ва хусусий корхоналар ўртасида кооперацияни кучайтириш масалалари эътибордан четда қолмади. Бекобод металлургия комбинатида ташкил этиладиган Ўзбекистон экологик технологиялар саноат парки ва у ерда қора металлар бўйича R&D марказ ва халқаро сертификат берадиган замонавий лаборатория ишга туширилиши бунда қўл келади.

Шунингдек, Самарқанд, Жиззах, Наманган ва Сирдарёдаги йирик металлургия корхоналари атрофида жами 100 миллион долларлик кооперация лойиҳалари дастурини ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди. Металлургия корхоналарида сунъий интеллект ва рақамлаштириш орқали ускуналардан фойдаланиш самарадорлигини 20 фоиз ошириш, таннархни 10 фоиз, энергия сарфини 15 фоиз, техник хизмат харажати ва технологик узилишларни 20 фоиз қисқартириш бўйича дастур ишлаб чиқилади.

Иқтисодий тадқиқотлар ва ислоҳотлар маркази металлургия саноатига “ақл маркази” сифатида белгиланди. Шунингдек, соҳага Навоий ва Олмалиқ комбинатларининг илмий марказлари, технологик металлар комбинатининг Ўзбекистон — Корея илмий-технологик маркази, Тошкент давлат техника университети, Навоий кончилик ва технологиялар университети, Олмалиқ техника институти ҳамда Москва пўлат ва қоришмалар институтининг Олмалиқ филиали бириктирилди. Улар бозорни ўрганади, лойиҳаларни йўналтиради, кадрлар эҳтиёжини таҳлил қилади. Бир сўз билан айтганда, саноатга илм уйғунлашади.

Янги ўқув йилидан Бекобод металлургия комбинатида қора металлургия бўйича кафедра очилиб, дуал таълим йўлга қўйилади. Иқтисодий тадқиқотлар ва ислоҳотлар марказида шу соҳага тегишли муаммоларни бир жойга жамлайдиган рақамли платформа ишга туширилади. Илмий ишланмаларни молиялаштириш ва амалиётга жорий қилиш бўйича венчур фонд ташкил этилади.

Қисқаси, энди бу йўналишда ҳам ишлар янгича тус олиб, даврга мос лойиҳалар рўёбга чиқарилади. Давлатимиз раҳбари таъбири билан айтганда, соҳада “технологик сакраш” бўлади.

Йиғилишда соҳа мутасаддилари ва ҳудудлар раҳбарлари ҳисоботлари ҳам тингланди.

Бекобод шаҳрига ташрифнинг навбатдаги манзили Дўстлик маҳалласи бўлди. Мамлакатимиз етакчиси ушбу маҳалла ва Хосёз канали бўйида амалга оширилган бунёдкорлик ишлари билан танишди.

Бекободликлар яхши билади, илгари Хосёз каналининг бўйи қаровсиз, тартибсиз бир аҳволда эди. Кейинги йиллардаги ўзгаришлар, жойларда ушбу объектлар сабаб 167 та янги доимий иш ўрни яратилди.

Давлатимиз раҳбари бу ерда спорт билан шуғулланаётган ёшлар билан суҳбатлашди.

Ҳудуди 28 гектар бўлган Дўстлик маҳалласида ҳозир 33 та кўп қаватли уй, хусусий мактабгача таълим ташкилоти, футбол майдони, 16 та спорт ва болалар майдончаси ва кутубхона бор. Буларни бирма-бир таъкидлаётганимиздан муддао шуки, маҳаллада ёшларнинг ҳар жиҳатдан соғлом ва баркамол бўлиб улғайиши учун барча шароит яратилган.

Тадбиркорларга эътибор сабаб жамиятимизда яратувчанлик руҳи билан яшаётганлар сафи кенгайиб бормоқда. Жумладан, жорий йилда тадбиркорларнинг 1,1 миллиард сўм инвестиция маблағи ҳисобидан 10 та хизмат кўрсатиш объекти, битта умумий овқатланиш шохобчаси очилди. Натижада 25 та янги иш ўрни яратилди. Қолаверса, ташаббускорлар маблағлари ҳисобидан “Ватанпарвар боғи” ҳам барпо қилинди. Унда ҳарбий техника намуналари жойлаштирилиб, хизмат кўрсатиш объектлари қурилди.

Маҳалла ҳудудида Бекобод шаҳри музейи ҳам ташкил этилган. Уни бунёд этишда “Ташаббусли бюджет” маблағлари ҳисобидан фойдаланилди. Яъни ушбу музей халқ овози, уларнинг бирдамликдаги ҳаракати эвазига вужудга келди.

Худди шундай ташаббуслар, эзгу ниятлар туғиладиган яна бир манзил нуронийлар учун яратилди. Маҳаллада нуронийлар ва меҳнат фахрийларининг дам олиши, учрашувлар ўтказиб, давра суҳбатлари қуриши, демакки, маънавий-маърифий тадбирлар учун ёғоч конструкцияли ёзги шийпон қад ростлади.

Президентимиз маҳаллада аҳоли учун яратилган шароитлар билан танишди, маҳалла фаоллари ва меҳнат фахрийлари билан самимий мулоқот қилди.

— Барча ишларимиз, барпо этилаётган объектларимиз ва лойиҳаларимиз, аввало, аҳолига хизмат қилиши, инсонлар ҳаётини яхшилаши керак. Одамлар ўз маҳалласида, шаҳрида кечаётган ўзгаришларни ҳис қилиши, самарасини кундалик ҳаётида кўриши керак.

Ҳар сафар ҳудудларга келганимизда инсонлар янги Ўзбекистон ислоҳотлари нафасини, унинг янгиланиш ва тараққиёт шабадасини ҳис этиши зарур. Бекобод шаҳри ҳам меҳнаткаш ва фидойи аҳолиси, иқтидорли ёшлари, ҳаёт тажрибасига эга нуронийлари билан янада обод ва тараққий этган масканга айланиши керак.

Биз ёшларимизнинг орзу интилишлари, нуронийларимизнинг эзгу ният ва мақсадлари рўёбга чиқиши учун барча имкониятларни сафарбар этамиз, — деди Президентимиз.

Шу билан Президентимизнинг Бекобод шаҳрига ташрифи якунланди.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ,
Авазбек ХУДОЙҚУЛОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбирлари

> **Мамлакатимиз ҳудудларида 1,5 миллиард тонна темир рудаси захираси мавжудлиги таъкидланиб, яқин уч-тўрт йилда Тебинбулоқ конини ишга тушириш орқали йилига 1 миллион тонна пўлат ишлаб чиқариш, Сурунота конидаги маъданларни бойитиш ҳисобига эса йилига 600 минг тонна темир хомашёси олиш йўлга қўйилиши маълум қилинди.**

> **Кейинги йилларда комбинатни модернизациялаш, ишлаб чиқариш қувватини кенгайтириш ва иқтисодий самарадорлигини ошириш бўйича изчил ишлар бажарилди. Натижада комбинатнинг соф фойдаси 2017 йилдаги 14 миллион доллардан 2025 йилга келиб, 23 миллион долларга етди.**

Ўзбекистоннинг ташқи сиёсат концепцияси давлатлар манфаатларини уйғунлаштириш билан чекланмай, миллионлаб инсонларнинг кундалик ҳаётига ижобий таъсир кўрсатадиган инсонпарвар дипломатия моделини шакллантирди.

www.yuz.u... ...iznews yuz_offi... ...uz.uz_news yuz.uz_news

Янги Ўзбекистон руҳи

ТИНЧЛИКПАРВАР ВА ХАЛҚПАРВАР ТАШҚИ СИЁСАТНИНГ ЮКСАК ЭЪТИРОФИ

Бекзод НАРИМОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ўринбосари, юридик фанлар доктори

Бошланиши 1-бетда

Мамлакатимизнинг мазкур ғояларга асосланган ташқи сиёсати очиқлик, ўзаро ишонч, тенг ҳуқуқли мулоқот, вазмин ва прагматик ҳамкорлик тамойилларига таянади.

Хусусан, 2017-2025 йилларда Ўзбекистон ташаббуси билан БМТ Бош Ассамблеясининг 11 та махсус резолюцияси қабул қилинди. Бу эса юртимизнинг халқаро кун тартибини шакллантиришда фаол иштирок этаётган, глобал муаммолар ечимига аниқ ва амалий таклифлар бера оладиган давлат сифатидаги нуфузини яққол намоён этади.

Ўзбекистоннинг ташқи сиёсат концепцияси давлатлар манфаатларини уйғунлаштириш билан чекланмай, миллионлаб инсонларнинг кундалик ҳаётига ижобий таъсир кўрсатадиган инсонпарвар дипломатия моделини шакллантирди. Бу эса мамлакатимизни халқаро ҳамжамиятнинг оддий иштирокчиси эмас, балки минтақавий ва глобал кун тартибини белгилашда фаол ташаббускор давлат сифатида эътироф этилишига хизмат қилмоқда.

Буюк тараққиёт йўли эътирофи

Президентимиз давлат ташрифи билан Грузия пойтахти Тбилиси шаҳрида қатор расмий тадбирларда иштирок этди. Ушбу мамлакатга ташриф сўнгги 23 йилда илк бор амалга оширилаётгани билан аҳамиятли бўлди.

Унда Шавкат Мирзиёевнинг Грузиянинг олий мукофотларидан бири — “Олтин мўйна” ордени билан тақдирланиши нафақат икки давлат муносабатлари тарихидаги муҳим воқеа, балки Ўзбекистоннинг кейинги йилларда халқаро майдонда эришган юксак нуфузининг навбатдаги амалий эътирофи сифатида баҳоланмоқда.

Мазкур юксак мукофот давлатимиз раҳбарига Ўзбекистон ва Грузия ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни ривожлантиришга қўшган улкан ҳиссаси учун Грузия Президенти Михаил Кавелашвили томонидан топширилди. Бу икки мамлакат ўртасида шаклланган ўзаро ишонч, стратегик шериклик ва самимий дўстликнинг рамзий ифодаси бўлди.

Халқаро муносабатлар амалиётида давлат ташрифлари доирасида музокаралар ўтказилиши, ҳукуматлараро ҳужжатлар ва иқтисодий битимлар имзоланиши табиий ҳол. Аммо давлатнинг энг олий мукофоти билан тақдирланиш мутлақо бошқа мазмунга эга. Бу, энг аввало, мамлакат раҳбарининг шахсий фаолиятига, халқаро сиёсатдаги ўрни ва нуфузига ҳамда икки давлат муносабатларини янги босқичга олиб чиқишдаги хизматларига берилган юксак баҳодир. Шу маънода, “Олтин мўйна” ордени нафақат Президентимизга, балки янги Ўзбекистон сиёсатига, мамлакатнинг танлаган тараққиёт йўлига ва халқаро майдондаги конструктив позициясига берилган юксак ишонч белгисидир.

Орденнинг ўзи ҳам чуқур рамзий маънога эга. 1998 йилда таъсис этилган “Олтин мўйна” Грузия давлатчилигини ривожлантириш, мамлакат суверенитети ва ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилиш, халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш ҳамда грузин маданияти, илм-фани ва санъатини тарғиб этишга қўшган алоҳида хизматлари учун берилади. Унинг номи қадимги юнон мифологиясидаги олтин мўйна ҳақидаги афсона ва тарихий Колхида ўлкаси билан боғлиқ бўлиб, халқаро обрў ва шарафнинг юксак рамзи ҳисобланади. Шунингдек, орден марказида жойлашган олтин мўйна тасвири, қалқон ҳамда “LABOR PRO GEORGIA” (“Грузия фаровонлиги йўлидаги меҳнат”) шиори ҳам унинг юксак мақомга эга эканини англатади.

Турли йилларда ушбу орден билан Буюк Британия Қироличаси Елизавета II, Иордания Подшоҳи Абдулла II, Германия Канцлери Герхард Шрёдер, Туркия Президенти Режеп Таййип Эрдоған, Озарбайжон Президенти Ҳайдар Алиев каби йирик давлат арбоблари тақдирлангани мукофотнинг халқаро нуфузини янада яққол намоён этади. Энди улар қаторидан Ўзбекистон Президенти ҳам муносиб ўрин эгаллаши мамлакатимиз халқаро нуфузи юксалаётганини яна бир бор тасдиқлайди.

Ўзбекистон ва Грузия ўртасидаги муносабатларининг бугунги ҳолати жиддий динамикага эгалиги билан ажралиб туради. Ўтган йил якунларига кўра, икки мамлакат ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми 270 миллион АҚШ долларига етди, қўшма корхоналар ва инвестиция лойиҳалари сони изчил ортиб бормоқда. Мамлакатимизда Грузиянинг етакчи молия институтларидан бири — TBC Bankнинг муваффақиятли фаолият юритиши иқтисодий ҳамкорликнинг янги босқичга кўтарилганини англатади.

Бугун Тошкент шаҳри билан Тбилиси ва Батуми шаҳарлари ўртасида тўғридан тўғри авиақатновлар йўлга қўйилгани, жорий йил март ойида Тошкентда Грузия маданияти кунлари муваффақиятли ўтказилгани халқлар ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ишонч тобора мустаҳкамланиб бораётганининг амалий ифодасидир.

Шунингдек, Поти ва Батуми портлари имкониятларидан самарали фойдаланиш орқали транспорт-логистика ҳамкорлигини кенгайтириш, савдо ҳажмини янада ошириш, фармацевтика, кимё саноати, қишлоқ хўжалиги, энергетика, транспорт, рақамли технологиялар ва туризм соҳаларида қўшма лойиҳаларни амалга ошириш бўйича улкан истиқболли имконият мавжуд. Бу эса Ўзбекистон ва Грузия муносабатлари стратегик иқтисодий ва гуманитар шерикликнинг янги босқичига кўтарилаётганини кўрсатади.

Ушбу олий мукофот жорий йил Мустақиллигимизнинг 35 йиллигини нишонлаётган юртимизнинг танлаган тараққиёт йўли, тинчликпарвар ташаббуслари ҳамда халқаро майдондаги тобора ортиб бораётган нуфузига билдирилган юксак ишонч ва ҳурматнинг ёрқин ифодасидир.

Марказий Осиё бирлигининг меъмори

Марказий Осиёнинг сўнгги йилларда шаклланаётган янги архитектураси тасодифий ҳодиса эмас. “Бирлашган — ўзар”, дейди донишманд халқимиз. Бу ҳикматга асосланган сиёсатимиз фақат миллий манфаатларни ҳимоя қилиш билан чекланиб қолмай, балки минтақавий барқарорликни таъминлаш, давлатлар ўртасидаги умумий тараққиётга хизмат қиладиган янги мулоқот маданиятини шакллантиришга қаратилмоқда.

Натижада минтақамизда ўнлаб йиллар давомида йиғилиб қолган кўплаб муаммолар конструктив мулоқот ва ўзаро ишонч асосида ҳал этила бошлади.

2017 йилга қадар Марказий Осиёнинг айрим давлатлари билан чегаралар ёпиқлиги туфайли азалдан қариндош-уруғ, қуда-анда бўлиб яшаб келган халқларимизнинг борди-келдиси ўн йиллаб узилиб қолганди, айрим чегара ҳудудлари эса сизлик ва низоларга қаратилган бўлса, ҳозир транспорт ва транзит йўлакларини ривожлантириш, “яшил” энергетика, рақамли иқтисодиёт, сунъий интеллект, саноат кооперацияси, инвестициялар ва халқаро логистика каби истиқболли йўналишлар Марказий Осиё давлатлари ҳамкорлигининг асосий устувор вазифаларига айланмоқда.

Президент Шавкат Мирзиёев феномени Марказий Осиёда мутлақо янги сиёсий муҳитни шакллантиришга хизмат қилган тинчликсевар ва очиқ ташқи сиёсатнинг самарадорлиги ҳамда унинг минтақада ўзаро ишонч ва стратегик шерикликни қарор топтиришдаги етакчи роли Марказий Осиё давлатлари томонидан юксак эътироф этилганида намоёндир.

Бунинг яққол исботи 2017 йилда Қирғизистон Президенти томонидан Шавкат Мирзиёев “Данакер” ордени билан тақдирлангани бўлди. Мазкур орден халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга алоҳида ҳисса қўшган давлат ва жамоат арбобларига берилади. Мукофот Президентимизнинг Ўзбекистон ва Қирғизистон ўртасида стратегик шериклик муносабатларини йўлга қўйиш, кўп йиллик муаммоларни сиёсий мулоқот орқали ҳал этиш ҳамда анъанавий яхши қўшничилик ришталарини тиклашдаги шахсий хизматлари эътирофи сифатида қадрланади.

Тожикистон Президенти Эмомали Раҳмон 2021 йилда Шавкат Мирзиёевни мамлакатнинг юксак давлат мукофоти — I даражали “Зарринтож” (“Олтин тож”) ордени билан тақдирлади. Мазкур мукофот икки давлат

“Президент Шавкат Мирзиёев феномени Марказий Осиёда мутлақо янги сиёсий муҳитни шакллантиришга хизмат қилган тинчликсевар ва очиқ ташқи сиёсатнинг самарадорлиги ҳамда унинг минтақада ўзаро ишонч ва стратегик шерикликни қарор топтиришдаги етакчи роли Марказий Осиё давлатлари томонидан юксак эътироф этилганида намоёндир.

ҳатто миналаштирилганди. Бу эса нафақат давлатлараро муносабатларга, балки оддий инсонларнинг кундалик ҳаётига ҳам салбий таъсир кўрсатганди.

Қисқа вақт ичида Марказий Осиё мулоқотдан ҳақиқий шерикликка ўтиб, ҳудудий масалалар тартибга солинди, чегаралар очилди, энергетика, транспорт ва савдо соҳаларида ҳамкорлик йўлга қўйилди. Бугун Марказий Осиё тобора ҳамжиҳатлик ва барқарор тараққиёт маконига айланиб, институционал архитектура изчил кучаймоқда.

Ҳозир минтақа кун тартиби тубдан ўзгарди. Илгари асосий эътибор чегаралар, хавфсизлик масалаларига қаратилган бўлса, ҳозир иқтисодий ривожланиш, инсон капитали, инновациялар, рақамли трансформация, экология ва иқлим ўзгариши каби глобал таҳдидларга қарши биргаликдаги ҳаракатлар устувор аҳамият касб этмоқда.

Бугунги кунда Марказий Осиё давлатлари ўртасида 50 дан ортиқ механизм фаолият кўрсатмоқда. Ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 2017 йилдаги 2 миллиард АҚШ долларидан 2025 йилда 10 миллиард АҚШ долларига етди. Ўзаро инвестициялар ҳажми 2,5 миллиард АҚШ долларидан ошди. Ҳудудлараро ва халқлараро алоқалар кенгайиб, ҳозирда минтақа давлатлари ўртасида 1 миллиондан ортиқ одам ҳар йили ўзаро ташриф буюрмоқда.

Ўзбекистон ташаббуси билан 2018 йилдан буён Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг консультатив учрашувлари ўтказилиб келинмоқда. Ушбу учрашувлар минтақа давлатлари ўртасида ишончли мулоқот ва самарали ҳамкорлик механизмларини шакллантиришда муҳим роль ўйнамоқда.

Ўзбекистон ташаббуси билан 2025 йилда Самарқандда Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг учинчи консультатив учрашуви ўтказилди. Унда минтақавий ҳамкорликнинг янги босқичга кўтарилиши, ўзаро ишончни мустаҳкамлаш ва умумий тараққиёт йўлидаги ҳамкорликнинг муҳим аҳамияти таъкидланди.

Учрашув якунларига кўра, Самарқанд декларацияси қабул қилинди. Ушбу ҳужжат минтақа давлатларининг ўзаро муносабатларида янги давр бошланганини, ўзаро ишонч ва тарихий яқинликка таянган ҳамкорлик моделининг халқаро эътирофи сифатида муҳим аҳамиятга эга. Сўнгги йилларда эришилган келишувлар туфайли миллионлаб инсонлар ўзгаришларни ўз ҳаётида бевосита ҳис қилмоқда. Бу эса давлатлараро муносабатларнинг асосий мезони сифатида инсон манфаати қарор топганини кўрсатади.

2024 йилда Қозоғистон Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев томонидан Шавкат Мирзиёевга мамлакатнинг энг олий давлат мукофоти — “Олтин қирон” (“Олтин бургут”) ордени топширилди. У икки халқнинг кўп асрлик дўстлиги ва яхши қўшничилик анъаналарини янада мустаҳкамлаш, Ўзбекистон ва Қозоғистон муносабатларини стратегик шерикликдан иттифоқчилик даражасига олиб чиққан тарихий саъй-ҳаракатларга берилган баҳодир.

Мазкур мукофотларнинг барчаси мазмун-моҳиятига кўра бир-бирини тўлдиради. Уларнинг замирида тинчлик, дўстлик, яхши қўшничилик, ўзаро ишонч ва стратегик шериклик фалсафаси мужассам.

Халқлар ўртасидаги ишонч кўприги

Президентимизнинг ташқи сиёсат фалсафасида давлатлар ўртасидаги муносабатлар, энг аввало, халқлар тақдири ва инсон манфаатлари билан ўлчанади. Шу боис, давлатимиз раҳбарининг ҳар кунги фаолиятида давлатлар ва халқлар ўртасида ишонч кўприкларини барпо этиш, миллатларни ўзаро яқинлаштириш ҳамда тинч, хавфсиз ва фаровон келажакни таъминлашга қаратилган изчил саъй-ҳаракатларни кузатиш мумкин. Янги сиёсий тафаккур замирида ватанга чексиз муҳаббат, халқ манфаатини ҳар қандай қарор ва ташаббуснинг бош мезонига айлантирган юксак давлатчилик масъулияти мужассам.

Бугунги кунда дунёда ишонч инқирози, геосиёсий низолар ва хавфсизликка таҳдидлар кучайиб бораётган мураккаб шароитда ҳар бир расмий мулоқот, ҳар бир олий даражадаги учрашув ва ҳар бир эришилган келишувнинг аҳамияти тобора ортиб бормоқда. Шу нуқтаи назардан қараганда, ташқи сиёсатимиз нафақат Ўзбекистон миллий манфаатларини таъминлашга, балки турли давлатлар ва халқлар ўртасида узоқ муддатли ишонч муҳитини шакллантиришга ҳам хизмат қилмоқда.

Ташқи сиёсий мулоқот қадалган ниҳол кабидир. Унинг самараси вақт ўтиши билан савдо-иқтисодий алоқалар, инвестициялар, гуманитар ҳамкорлик, таълим, туризм, хавфсизлик орқали халқлар фаровонлигида намоён бўлади. Зеро, ҳақиқий дипломатиянинг қиймати имзоланган ҳужжатлар ёки ўтказилган расмий тадбирлар сони билан эмас, балки халқлар ўртасидаги ишонч қанчалик ошгани, барқарор тараққиёт учун қай даражада мустаҳкам замин яратгани ҳамда инсонлар ҳаётига қандай ижобий таъсир кўрсатгани билан баҳоланади.

Ўзбекистоннинг ана шундай ташқи сиёсати халқаро ҳамжамият томонидан юксак эътироф этилмоқда. Жумладан, 2024 йилда Туркия Президенти Режеп Таййип Эрдоған томонидан давлатимиз раҳбари Туркия Республикаси Ордени билан тақдирланди. Мазкур мукофот икки мамлакат ўртасидаги кенг қамровли стратегик шерикликни янги босқичга кўтариш, халқлар ўртасидаги тарихий дўстлик ва ўзаро ишончни мустаҳкамлаш йўлидаги хизматларнинг муносиб эътирофи бўлди.

2025 йилда Франция Президенти Эммануэль Макрон Президент Шавкат Мирзиёевни Франциянинг энг олий давлат мукофоти — Фахрий легион ордени билан тақдирлади. 1802 йилда Наполеон Бонапарт томонидан таъсис этилган орден Францияда давлат ва жамият олдидаги алоҳида хизматларнинг энг юксак эътирофи ҳисобланади. Мукофотнинг давлатимиз раҳбарига топширилиши икки мамлакат ўртасидаги стратегик ҳамкорликнинг янги босқичга чиққанини, халқлар ўртасидаги дўстлик ва ўзаро англашув тобора мустаҳкамланаётганини англатади.

Ўша йилнинг ўзида Президент Шавкат Мирзиёев Иордания Ҳошимийлар Подшоҳлигининг олий давлат мукофоти — “Ан-Наҳда” (“Ренессанс”) орденига сазовор бўлди. Бу мукофот Ўзбекистон ва Иордания ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги самарали саъй-ҳаракатларга берилган баҳо бўлди.

Мазкур мукофотлардан келиб чиқадиган умумий хулоса шуки, Президент Шавкат Мирзиёев дипломатияси бугун нафақат давлатлар ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамламоқда, балки халқлар ўртасида ишонч кўприкларини барпо этаётган замонавий дипломатия мактаби сифатида ҳам халқаро миқёсда тан олинмоқда.

Илм-фан, маданият ва спорт — чегара билмас дипломатия

Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясининг муҳим устунларидан бири Учинчи Ренессанс пойдеворини барпо этиш ғоясидир. Ҳар қандай Ренессанс, энг аввало, илм-фан, таълим, маданият ва санъат юксалиши билан бошланган. Шу боис, сўнгги йилларда мамлакатимизда илм-фан ва таълим миллий тараққиётнинг асосий драйверларидан бири сифатида белгиланди.

Бунинг амалий натижаси ўлароқ, олий таълим муассасалари сони 2016 йилдаги 77 тадан 2025/2026 ўқув йили бошига келиб 215 тага етди, талабалар сони эса 1,5 миллиондан ошди. Шунингдек, 2025 йил якунларига кўра Ўзбекистоннинг 7 та олий таълим муассасаси **QS World University Rankings,** 4 таси **Times Higher Education World University Rankings,** 59 таси эса **THE Impact Rankings** халқаро рейтингларига киритилди. Бу кўрсаткичлар мамлакатимизни Марказий Осиё ва Кавказ минтақасида мазкур рейтинглар бўйича етакчи давлатлардан бирига айлантириб, Ўзбекистонда инсон капиталига сармоя киритиш, илм-фан ва таълимни давлат сиёсатининг устувор йўналиши сифатида ривожлантириш амалий самараларини бераётганини яққол намоён этмоқда.

Ўзбекистонда инсон капитали, интеллектуал салоҳият, соғлом турмуш тарзи ва маънавий тараққиётни давлат сиёсатининг устувор йўналишига айлантириш борасидаги кенг кўламли ислоҳотлар муносиб эътироф этилмоқда.

Хусусан, 2019 йилда Япониянинг нуфузли Нагоя университети давлатимиз раҳбарига **фахрий доктор** унвонини берди. Мазкур юксак академик эътироф мамлакатимизда инновациялар ва халқаро академик ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган давлат сиёсатига берилган муносиб баҳо сифатида алоҳида аҳамият касб этади.

Маданият ва маънавият соҳасида ҳам Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг туркий цивилизациянинг бой меросини асраб-авайлаш, халқлар ўртасидаги маданий алоқаларни мустаҳкамлаш ҳамда умумий қадриятларни тарғиб этишга қаратилган ташаббуслари халқаро миқёсда эътироф этилди. 2020 йилда у Туркий дунё ёзувчилари, зиёлилари ва санъаткорлари жамғармаси (TURKSAV) таъсис этган **“Туркий дунё тикланишига қўшган улкан ҳиссаси учун”** халқаро мукофотига сазовор бўлди.

Президентимиз Туркий давлатлар ташкилоти томонидан туркий халқлар бирлигини мустаҳкамлаш, туркий давлатларнинг умумий манфаатлари ва қарашларини халқаро майдонда фаол илгари суришга қўшган улкан ҳиссаси учун **“Туркий дунёнинг олий ордени”** билан тақдирланди. Бу юксак мукофот Ўзбекистоннинг туркий халқлар интеграциясида етакчи ролининг халқаро эътирофи бўлди.

Кейинги йилларда Ўзбекистон спорт соҳасида қатор тарихий ютуқларга эришди. Ўзбекистонлик гроссмейстерлар томонидан шахмат бўйича қўлга киритилаётган улкан ютуқлар, “Париж-2024” Олимпия ўйинларида мамлакатимиз ўз тарихидаги энг юқори натижалардан бирини қайд этгани, миллий футбол терма жамоаси эса илк бор жаҳон чемпионатига чиққани шулар жумласидан.

Жорий йилда Жаҳон таэквондо федерацияси президенти Чо Чунг Вон Ўзбекистонда спортни жадал ривожлантириш, ёшлар ўртасида жисмоний тарбия ва соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб этиш, замонавий спорт инфратузилмасини барпо этиш борасидаги ислоҳотларни юксак баҳолаб, Шавкат Мирзиёевга федерациянинг энг олий шахсий мукофоти — **Шон-шараф ордени**ни топширди. Орденнинг тарихда илк бор давлатимиз раҳбарига тақдим этилгани мамлакатимизда спорт соҳасидаги кенг кўламли ислоҳотлар ва ёшлар сиёсати халқаро миқёсда муносиб эътироф этилганининг ёрқин далили бўлди.

Хулоса

Бу каби ҳар бир эътироф Ўзбекистоннинг халқаро ҳамжамиятдаги ўрни, юксалиб бораётган ишонч ва ҳурмат, Президентимизнинг тинимсиз амалий ҳаракатлари ва узоқни кўзлаган сиёсатининг ёрқин ифодаси сифатида қабул қилиниши лозим. Бугун Ўзбекистон кўплаб давлатлар учун ишончли ҳамкор, масъулиятли мулоқот иштирокчиси ва тинчликпарвар ташқи сиёсат юритаётган мамлакат сифатида танилмоқда, тан олинмоқда.

Солиқ юки енгиллаштирилиши, молиявий ресурслардан фойдаланиш имкониятлари кенгайиши, лицензия ва рухсат бериш тартиблари соддалаштирилиши, хусусий мулк дахлсизлигини таъминлаш борасидаги ислоҳотлар тадбиркорликни ривожлантириш учун янги имкониятлар эшигини очди.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

Ортга қайтмас ислоҳотлар

ЙИҒЛАДИМ, ЛЕКИН АЛАМДАН ЭМАС...

Бундан бир неча йил олдин мен етти фарзандини — тўрт ўғил ва уч қизини ёлғиз тарбиялаётган, ижара пулини тўлай олмагани учун бошпанасиз қолган, чорасизликдан “Темир дафтар”га киритилган, ҳаётнинг энг оғир синовларига рўбарў келган оддий аёл эдим. Эртанги куним ҳақида ўйласам, юрагимни хавотир ва қўрқув чулғаб оларди. Қўлимда сармоя ҳам, ортимда суянадиган таянч ҳам йўқ эди. Ўша пайтларда моддий ёрдам умидида маҳалла идорасига мурожаат қилдим. Бироқ турли сабаблар билан рад жавобини олдим. Тан оламан, ўша куни аламдан йиғлаганман, кўнглим қаттиқ оғриган эди...

Комила ЖЎРАЕВА,
“Зарбдор зирапчаси” гул кўчатларини етиштириш томорқа хизмати” МЧЖ раҳбари

Бугун эса ўша воқеаларни бутунлай бошқача ҳис-туйғулар билан эслайман. Аввало, Яратганга беҳисоб шукр қиламан, қолаверса, ўша пайтда мени рад этган масъулларни ҳам дуо қиламан. Негаки агар ўшанда менга моддий ёрдам ёки нафақа тайинланганида, эҳтимол, ўша маблағни бир ойдан иккинчи ойга етказиш ташвиши билан яшашда давом этардим. Балки ўз кучимга ишончим ҳам, тадбиркорликка интилишим ҳам бу даражада шаклланмасди. Ҳаётнинг қаттиқ синовлари менда меҳнат қилиш, курашиш ва тақдиримни ўзгартиришга бўлган мустаҳкам иродани тарбиялади.

Ҳаётимнинг оғир кунларида туман ободонлаштириш бўлими тасарруфидаги қаровсиз, ташландиқ ер майдонини топдим. Болаларим билан шу ерда кичик бир чайла қуриб, яшай бошладик. Ана шу пайтда инсонни тушкунликдан фақат ҳалол меҳнатгина қутқара олишини яна бир бор англадим. Қўшнилардан челаклаб сув ташиб, ташландиқ ва қуруқ ерни аста-секин яшилликка буркадик. Ҳар бир ниҳол, ҳар бир гул ортида фарзандларимнинг меҳнати, сабри ва орзулари мужассам эди. Машаққатли меҳнатимиз аста-секин самара бера бошлади. Бу интилишимиз туман раҳбарларининг ҳам эътиборини тортди. Улар мендан эҳтиёжим нимада эканини сўраганида уй-жой эмас, иссиқхона қуриш учун ер ва имтиёзли кредит ажратишларини илтимос қилдим.

Давлатимиз томонидан ажратилган 10 миллион сўм имтиёзли кредит орзу ва мақсадларимизни амалга ошириш йўлида янги босқични бошлаб берди. Болаларим билан кечаю кундуз меҳнат қилдик. Гулчиликдан бошланган кичик фаолиятимиз йиллар давомида изчил ривожланиб, бугунги кунда кўп тармоқли корхонага айланди. Айни пайтда фаолиятимиз фақат гулчилик билан чекланмайди, кўчатчилик, боғдорчилик, паррандачилик, чорвачилик ҳамда биогумус ишлаб чиқариш йўналишларини ҳам муваффақиятли йўлга қўйганмиз.

Меҳнатларимиз ўз самарасини берди. Бугун ўз уй-жойим, замонавий автомобилларим бор. Корхонамизда 35 маҳалладошимиз доимий иш ўрнига эга. Мавсумда эса 50 нафаргача юртдошимиз биз билан бирга меҳнат қилиб, оиласи фаровонлиги учун муносиб даромад топяпти.

Аҳоли меҳнатимизга юксак баҳо бериб, оғир машаққатлар ичида шаклланган корхонамизни меҳр билан “Зарбдор зирапчаси” деб атай бошлади. Бу ном биз учун ҳар қандай мукофотдан ҳам қадрли. Корхонамизнинг расмий номини ҳам шундай атадик.

Мен бугун нафақат рўзғоримни тикладим, балки ўз вақтида менга кўрсатилган ишонч ва ижтимоий кўмакка жавоб сифатида бошқа аёлларга ёрдам қўлини узатишни бурчим деб билдим. Шу мақсадда “Аёллар дафтари”га киритилган, тақдири кечмишимга ўхшаш, аммо гулчиликка қизиқиши бўлган юзлаб хотин-қизларга билим ва тажрибамни беминнат ўргатишга киришдим. Жиззах ва Сирдарё вилоятларидан 500 дан зиёд хотин-қиз гулчилик ва иссиқхона хўжалигини юритиш бўйича амалий билим олди. Биз машғулотларни фақат назарий тушунчалар билан чекламадик. Ишни қандай бошлаш, кўчат етиштириш, иссиқхона парвариши, маҳсулотни бозорга олиб чиқиш каби барча босқичларни амалда кўрсатдик. Имконияти чекланганларга уруғ, елимхалталар ва бошқа зарур хомашёлар етказиб берилди. Етиштирилган маҳсулотларни сотишда ҳам амалий ёрдам кўрсатдик. Бугун уларнинг кўпчилиги ўз меҳнати билан даромад топмоқда, оиласининг иқтисодий барқарорлигини таъминлаб, мустақил тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйган. Айниқса, туманимизда ўндан зиёд шогирдларим мустақил фаолиятини бошлаб, оиласи фаровонлиги йўлида ҳалол меҳнат қилаётгани қалбимга алоҳида фахр бағишлайди. Уларнинг ҳар бир муваффақиятида тўкилган пешона теримнинг ширин самарасини кўраман.

Меҳнатимиз ва эришган натижаларимиз давлатимиз раҳбари томонидан ҳам муносиб эътироф этилди. Ўтган йили “Фаол тадбиркор” кўкрак нишони билан тақдирланганим унутилмас воқеага айланди. Бу қувончни мен билан бирга етти фарзандим, меҳрибон онам ва йиллар давомида ёнма-ён меҳнат қилган жамоам ҳам бирдек ҳис қилди. Мукофотни қабул

қилиш маросимида Президентимиз имзосон меҳнатига берилаётган юксак эътибордан туғилган шукроналик ёшлари эди.

Бу меҳнатнинг қадрланганидан, орзуларнинг ушалганидан, фарзандларимнинг пешонаси ёруғ бўлганидан, энг муҳими, Яратганнинг марҳамати ва давлатимизда инсон меҳнатига берилаётган юксак эътибордан туғилган шукроналик ёшлари эди.

Мукофотни эса фақат менга эмас, балки ҳаёт синовларига таслим бўлмай, ўз тақдирини ўзгартириш учун меҳнат қилаётган минглаб хотин-қизларимизга берилган юксак ишонч тимсоли деб биламан. Чунки яхши биламан, оғир вазиятга тушиб қолиш инсоннинг айби эмас, аммо ундан чиқиш учун ҳаракат қилиш ҳар кимнинг ўз қўлида. Бугун ҳаёт синовлари қаршисида иккиланиб турган ҳар бир аёлга бундай дегим келади: “Ҳеч қачон умидни ва ўзингизга ишончни йўқотманг. Ёшдан қатъи назар, инсон истаса, ҳаётини янгидан бошлаши, тақдирини меҳнати билан ўзгартириши мумкин. Бунинг учун, энг аввало, интилиш, сабр ва ҳаракат зарур. Ҳар қандай қийинчилик ортида янги имконият яширинган бўлади. Агар одам ўз кучига ишонса, меҳнатдан қочмаса ва эзгу мақсадидан қайтмаса, албатта, орзуларига етади. Мен бунинг тирик, ҳаётий исботиман”.

Бу натижаларга фақат меҳнатим ва иродам билан эришдим дейишдан йироқман. Ютуқларим, аввало, мамлакатимизда тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга қаратилган изчил давлат сиёсати, яратилаётган кенг имкониятларнинг амалий самараси. Энг муҳими, кейинги йилларда юртимизда ҳаётимизнинг бош мезонига айланган “Инсон қадри учун” тамойили амалда ўз ифодасини топмоқда. Буни ҳаётим мисолида ҳам яққол ҳис этдим. Бир пайтлар инсонлар давлат идораларига ўз муаммосини айтиш учун қатнаб, турли эшикларни тақиллатишга мажбур бўлган бўлса, бугун аҳоли муаммоларини ўз вақтида ўрганиш ва уларни манзилли ҳал этишга қаратилган бутунлай янги, инсонпарвар тизим шаклланди. Бир вақтлар “Темир дафтар”да рўйхатда турган, турмушнинг оғир синовларини бошидан кечирган оддий бир аёлнинг бугун меҳнати орқали давлат эътирофига сазовор бўлиши инсон қадрини улуғлаш ғояси ҳаётда қандай қарор топаётганининг ёрқин ифодасидир. Айниқса, хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, билим олиши, касб эгаллаши ва тадбиркорлик билан шуғулланиши учун яратилаётган шароитлар кўплаб оилалар ҳаётига қут-барака олиб кирмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг тадбиркорлар билан мунтазам мулоқот қилиб, таклиф ва муаммоларини бевосита тинглаётгани ҳамда уларнинг ечими юзасидан аниқ вазифалар белгилаб бораётгани биз каби тадбиркорларнинг эртанги кунга ишончини янада мустаҳкамламоқда. Кейинги йилларда солиқ юки енгиллаштирилиши, молиявий ресурслардан фойдаланиш имкониятлари кенгайиши, лицензия ва рухсат бериш тартиблари соддалаштирилиши, хусусий мулк дахлсизлигини таъминлаш борасидаги ислоҳотлар тадбиркорликни ривожлантириш учун янги имкониятлар эшигини очди.

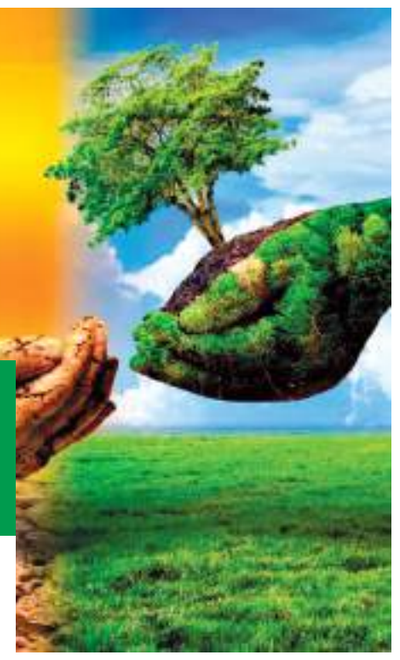
Ўтган йили Президентимиз тадбиркорлар билан ўтказган очиқ мулоқотда шахсан иштирок этиш мен учун унутилмас воқеа бўлди. Бу учрашув бизга катта руҳий куч бағишлабгина қолмай, балки билдирилган юксак ишончни муносиб оқлаш масъулиятини ҳам янада чуқурроқ ҳис эттирди.

Шундан сўнг мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиб, фаолиятимни кенгайтириш, янги инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш, қўшимча иш ўринлари яратиш, айниқса, хотин-қизлар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлаш ва уларнинг бандлигини таъминлаш йўлида янада фаол ишлашга бел боғладим. Ўтган қарийб бир йил давомида бу борада муайян натижаларга эришдик. Энг муҳими, меҳнатимиз орқали юртимиз тараққиётига оз бўлса-да муносиб ҳисса қўшаётганимни ҳис қилиш менга янги марралар сари интилиш учун янада катта куч ва ишонч бағишлайди.

Долзарб мавзу

Мусаффо ҳаво, зилол сув ва ям-яшил дарахтлар — буларнинг барчаси кундалик ҳаётимизнинг ажралмас қисми. Афсуски, бу бебаҳо бойликнинг қадрини уларни йўқота бошлаганимиздан кейингина англаймиз.

ЧЎЛ – ЯНГИ ИҚТИСОДИЙ ИМКОНИЯТЛАР МАНБАИ

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

Бугун глобал экологик кун тартиби нафақат халқаро ҳамкорликнинг алоҳида йўналиши, балки жаҳон сиёсати ва барқарор ривожланишнинг асосий ўлчовларидан бири сифатида шаклланмоқда. Бинобарин, экология фақат табиат ҳақидаги мулоҳаза эмас, бу ҳаёт сифати, инсон саломатлиги, хавфсизлиги ва келажакда фарзандларимиз яшайдиган сайёрамиз тақдири ҳақидаги энг муҳим масаладир.

Шу боис, бугун экологик кун тартиби борасидаги баландпарвоз сўзларни айтаётган эмас, аниқ ва амалий лойиҳаларни ҳаётга татбиқ этаётган мамлакатлар табиат муҳофазасида пешқадамлик қилмоқда. Иқлим ўзгариши кучайиб бораётган, табиий ресурслар танқислиги тобора сезилаётган шароитда давлатларнинг стратегик ечимлар таклиф қила олиши ва самарали ҳамкорлик моделларни йўлга қўя билиши уларнинг халқаро майдондаги ҳақиқий ўрнини белгилаб бермоқда.

Бу борада Ўзбекистоннинг роли тобора яққол намоён бўляпти. Буни мазкур йўналишда пухта ишлаб чиқилган амалий стратегия таклиф этилаётганида ҳам кўриш мумкин. Соҳа мутахассислари эътироф этаётганидек, мамлакат ташаббускорлик, прагматизм ва халқаро кооперацияга асосланган минтақавий ҳамда глобал етакчилик моделини илгари сурмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг БМТ Бош Ассамблеяси сессияларидаги нутқларида урғу нафақат маҳаллий муаммолар, балки сув хавфсизлиги, ер деградацияси ва иқлим ўзгаришлари оқибатлари бўйича жамоавий масъулият зарурлигига қаратилмоқда. Марказий Осиё экологик кун тартиби ягона, ўзаро боғлиқ ҳудуд сифатида илгари сурилмоқда.

Бугун иқлим ўзгариши, сув танқислиги, ерларнинг таназзулга учраши ва чўлланиш бутун минтақа учун долзарб экологик муаммога айланмоқда. Бу эса қишлоқ хўжалиги барқарорлиги, озиқ-овқат хавфсизлиги, аҳоли саломатлиги ва ҳудудларнинг иқтисодий ривожланишига бевосита таъсир кўрсатмоқда.

Орол денгизининг қуриши, тез-тез юз берадиган чанг ва қум бўронлари, шаҳарда ҳаво ифлосланиши, сув ресурслари танқислиги, ер чўлланиши-ю, йўқолиб бораётган биологик хилма-хиллик, қишлоқ хўжалигида кимёвий моддалардан ортиқча фойдаланиш, буларнинг барчаси ўн йиллаб давомида тўпланиб келган ва ечим комплекс ёндашувни талаб қиларди. Шундан келиб чиқиб, кейинги йилларда экологик масала глобал мулоқот даражасига олиб чиқилди. Давлатимиз раҳбари бу йўналишни нафақат мамлакат ичида, балки энг юқори халқаро минбарларда ҳам кўтариб, унга жаҳон ҳамжамияти эътиборини қаратишга эришди.

Мамлакатимиз ҳудудининг қарийб 80 фоизи чўл ва ярим чўл майдонларидан иборат. Ер шўрланиши, қум кўчиши, чанг бўронлари ва гармсел Қорақалпоғистон Республикаси, Бухоро, Навоий, Хоразм вилоятлари, шунингдек, Қашқадарё, Сурхондарё ва Жиззах вилоятларининг айрим туманларида жиддий хавф туғдирмоқда.

Орол денгизининг қуриши мазкур жараённи янада кучайтирган. Денгизнинг қуриган тубида Оролқум чўли шаклланиб, ҳавога кўтарилаётган туз ва чанг кенг ҳудудларга тарқалмоқда. Шу боис, Оролбўйида яшил қопламалар барпо этиш, саксовул ва бошқа чўл ўсимликлари экиш изчил давом эттирилмоқда. Кейинги йилларда Орол денгизининг қуриган тубида 2 миллион гектардан ортиқ янги ўрмонзор барпо этилди.

“Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида ҳам кенг кўламли ишлар қилинмоқда. Мамлакат бўйлаб 1 миллиарддан зиёд дарахт ва бута кўчати экилди, кўкаламзорлаштириш даражаси 2020 йилдаги 8 фоиздан 2025 йилда 14,3 фоизга етди. Шунингдек, 2026-2030 йилларда чўлланишга қарши курашиш мақсадида 1,27 миллион гектарда ўрмон барпо этиш ва қайта тиклаш, чўл, тоғ ва тоғолди ҳудудларда 16 минг гектар ҳимоя ўрмонзори яратиш режалаштирилган.

Иқлим шароити оғир ҳудудларда ҳаётнинг энг қийин синовларини енгиб ўтишга тўғри келади. Чунки табиатнинг ўз қонунлари бор. Саҳролар — қум барханларига яқиняқингача самарасиз кенгликлар сифатида қаралган. Бугун эса чўл ҳақидаги тасаввур тубдан ўзгармоқда. Чўлланишга қарши

кураш нафақат экологик зарурат, балки янги иқтисодий тафаккурнинг муҳим йўналишига айланяпти.

Бу қумликлар энди табиат белгилаган чегара эмас, балки тараққиёт учун янги имкониятдир. Барпо этилаётган ҳар бир яшил майдон нафақат табиатни асрашга, балки мамлакат келажагига киритилаётган муҳим сармоядир.

Жорий йил 6 июль куни чўлланишга қарши курашиш ва чўл иқтисодиётини ривожлантириш, шунингдек, шаҳарларда “яшил шаҳар” тамойилларини жорий этиш юзасидан Президентимизга тақдим этилган ахборотда “чўл иқтисодиёти” ёндашувини ривожлантириш, қўриқ ва шўрланган ерларда барқарор даромад манбаларини яратиш, чўл ўсимликлари уруғчилиги ва кўчатчилигини йўлга қўйиш, галофит ўсимликлар етиштириш, яйловлар маҳсулдорлигини ошириш, чорвачилик, экологик туризм ва илмий тадқиқотларни кенгайтириш муҳимлиги кўрсатиб ўтилди.

Қорақалпоғистонда чўл ўсимликлари кўчатхоналарини ташкил этиш, Оролнинг қуриган тубида илмий экспедициялар ўтказиш, Боботоғ ҳудудида замонавий усуллар асосида писта плантацияларини ривожлантириш, галофит боғлар тармоғини кенгайтириш таклиф этилди.

Қурғоқчиликка чидамли ўсимликлар ва уруғлар бўйича минтақавий банк яратиш, халқаро фондлар ва хусусий инвестицияларни жалб этиш масалалари муҳокама қилинди.

Чўлланиш ва ер деградацияси чегара билмайдиган муаммо. Шу боис, унга қарши курашишда ягона минтақавий ёндашув, илмий ҳамкорлик, маълумот алмашиш ва технологиялар трансфери муҳим.

Фаол экологик сиёсат мамлакатнинг халқаро майдонда масъулиятли ва замонавий давлат сифатида нуфузини ошириб, инвестицияларни жалб қилмоқда ҳамда “яшил иқтисодиёт”ни ривожлантириш учун имкониятлар яратяпти.

Шу маънода, чўлланишга қарши курашиш ва чўл иқтисодиётини ривожлантириш бўйича Марказий Осиё минтақавий илмий-тадқиқот маркази фаолиятини кенгайтириш, “Яшил қалқон” минтақавий дастури доирасида амалий лойиҳаларни кўпайтириш, 2040 йилгача чўлланишга қарши курашиш стратегиясини ишлаб чиқиш борасида тақдимотда илгари сурилган ташаббуслар муҳим аҳамиятга эга.

Эндиликда саноат объектларининг экологик таъсирини камайтириш учун “яшил саноат зонаси” ҳудудида энг мақбул технологиялар, “Zero Visible Emission” ва рақамли экологик мониторинг тизимлари босқичма-босқич жорий этилади. Мавжуд саноат зоналари атрофида “яшил белбоғ”лар ташкил этилади ҳамда аҳоли соғлиғига жиддий хавф туғдириши мумкин бўлган I ва II тоифага мансуб 8 та саноат корхонасини шаҳар ҳудудидан ташқарига кўчириш чоралари кўрилади.

Яна бир устувор вазифа миллионлаб инсонлар яшайдиган шаҳар муҳитини янада қулай ва фаровон қилишдир. Шу боис, бугун “яшил шаҳар” тамойиллари тобора долзарб аҳамият касб этмоқда. Шаҳар энди фақат боғлар ва хиёбонлар дегани эмас, бу тоза ҳаво, хавфсиз ва замонавий экотехнологиялар, энергиятежамкор бинолар, қулай жамоат транспорти ҳамда пухта режалаштирилган яхлит ҳудуддир.

Ана шундай ёндашув шаҳарларни янада кўркам, иқтисодий самарадорлиги баланд ва эртанги кун учун рақобатбардош маконга айлантиради. Айни мақсадда шаҳарлар экологик барқарорлигини таъминлаш бўйича “Green Samarkand” модели кўриб чиқилди.

Мазкур модел доирасида 2030 йилга қадар Самарқанд шаҳрида аниқ экологик кўрсаткичларга эришиш белгиланган. Жумладан, атмосферага чиқарилиши мумкин бўлган 51,2 минг тонна зарарли ташламаларнинг олдини олиш, саноат ва энергетика объектларида чанг-газ тозалаш ускуналарини ўрнатиш орқали зарарли заррачаларни 50 фоиз, қурилиш объектларидан чиқадиган чанг миқдорини 80 фоиз, транспорт воситаларидан чиқадиган ифлослантирувчи моддалар ҳажмини 50 фоиз қисқартириш, чиқинди полигонлари ҳажмини 2 баробар камайтириш ҳамда аҳоли яшаш пунктларида яшил ҳудудлар улушини ўртача 30 фоизга етказиш кўзда тутилган.

Самарқанд шаҳрида махсус экологик-шаҳарсозлик режими жорий этилиб, янги қуриладиган ва реконструкция қилинадиган объектлар учун “яшил қурилиш” талаблари мажбурий этиб белгиланади. Бунда энергия ва сув тежамкор технологиялар қўллаш, чиқиндиларни саралаш ва қайта ишлаш тизимларини жорий этиш, ресурс самарадорлигини ошириш ҳамда экологик талабларга жавоб бермайдиган объектларни фойдаланишга қабул қилмаслик амалиёти йўлга қўйилади.

Лутфулла СУВОНОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

Тараққиётнинг мустаҳкам асоси билим ва тафаккур бўлса, жамият барқарорлигининг энг муҳим шарти тинчлик ва хавфсизликдир. Аслида, бу икки омил бир-бирини тўлдиради ва кучайтиради. Зеро, хавфсиз ва барқарор муҳит мавжуд жойда инсоннинг интеллектуал салоҳияти тўлиқ намоён бўлади, меҳнат самарадорлиги ортиб, келажакка ишонч мустаҳкамланади. Бундай шароитда фуқаролар ўз имкониятини эркин рўёбга чиқаради, ёш авлод эса ватанпарварлик ва масъулият руҳида камол топади.

Хавфсиз маҳалла

2025 йилда маҳаллаларда хавфсиз муҳитни яратиш ва ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш бўйича белгиланган чоралар натижасида маҳаллаларда жиноятчилик қарийб 1,5 баравар камайгани ҳам фикримиз тасдиғидир.

АСОСИЙ МАҚСАД – ЭРТАНГИ КУНГА ИШОНЧ БИЛАН ҚАРАЙДИГАН ЖАМИЯТНИ БАРПО ЭТИШ

Насиба ТУРҒУНОВА,
ИИВ академияси бошлиғининг илмий ишлар ва инновациялар бўйича ўринбосари, сиёсий фанлар доктори, профессор

Мамлакатимизда сўнгги йиллардаги ислоҳотлар хавфсизликка нисбатан мутлақо янги ёндашувни шакллантирмоқда. Энди мазкур тушунча фақат ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ёки жамоат тартибини таъминлаш билан чекланмайди. У аҳолининг давлат институтларига ишончи, маҳаллалардаги барқарор ижтимоий муҳит, тадбиркорлик фаолияти учун яратилган имкониятлар ва ёшлар тарбияси билан узвий боғлиқ комплекс тизим сифатида намоён бўлмоқда.

Ҳуқуқ-тартибот тизимидаги ислоҳотлар бугун янги мазмун касб этмоқда. Ички ишлар органлари фаолиятида халққа яқинлик, тезкорлик, очиқ мулоқот, билим ва замонавий тафаккур устувор мезонга айланяпти. Бу жараёнда ҳар бир ходимнинг касбий салоҳияти, ҳар бир қарорнинг илмий асоси, ҳар бир профилактик чоранинг амалий самараси муҳим аҳамиятга эга. Зеро, хавфсиз муҳит ўз-ўзидан шакланмайди: у пухта билим, масъулият, ҳаётий тажриба, халқ билан самимий мулоқот ва замонавий ёндашувлар уйғунлигида қарор топади.

Ҳуқуқ-тартибот органлари олдига қўйилаётган талаблар замирида ҳам айнан шу маъно мужассам. Бугун тизимдан фақат жиноятни фош этиш эмас, балки жиноятга олиб келадиган сабабларни барвақт кўриш, хавф омилларини олдиндан англаш, фуқаро муаммосига бефарқ бўлмаслик ва ҳар бир мурожаат ортида инсон тақдири турганини ҳис этиш талаб қилинмоқда. Бу талаблар ички ишлар органларининг халқчил қиёфасини янада мустаҳкамлаб, уни жамият ҳаётига яқин, фуқаро манфаатига йўналтирилган, ишончли ва замонавий институт сифатида ривожлантиришга замин яратмоқда.

Бугунги жиноятчиликни кечаги тасаввур билан тушуниб бўлмайди. Чунки у фақат кўчадаги тартибсизлик, ўғрилик ёки безорилик кўринишида эмас, интернет тармоғида, телефон қўнғироқларида, сохта электрон ҳаволаларда, ноқонуний молиявий айланмаларда, ёшлар онгига таъсир қилаётган хавфли ахборот оқимларида ҳам намоён бўлмоқда.

Айрим ҳолларда фуқаро уйидан чиқмаган ҳолда фирибгар қурбонига айланади. Баъзан ёшлар кўзга кўринмас рақамли муҳитда салбий таъсирларга дуч келади. Шу боис, ҳуқуқ-тартибот органи ходими бугун фақат қонунни билган ижрочи эмас, балки таҳлил қила оладиган, рақамли технологиялардан хабардор, одамлар билан ишлаш маданиятига эга, вазиятни олдиндан баҳолайдиган профессионал мутахассис бўлиши шарт.

Мамлакатимиз етакчисининг “Ҳар қандай ҳуқуқбузарликнинг олдини олишда асосий бўғин — маҳалла профилактикаси”, деган фикри бугунги ислоҳотларнинг ҳаётий мазмунини тўлиқ ифода этади. Чиндан ҳам, маҳалла — жамиятнинг энг яқин, энг ҳаётий ва энг сезгир бўғини. Одамларнинг қувончи ҳам, ташвиши ҳам, муаммоси ҳам, хавфи ҳам, аввало, маҳаллада кўринади. Шунинг учун жиноятчиликнинг барвақт олдини олишда маҳалла билан ишлашни кучайтириш, ҳар бир ҳудуднинг ўзига хос ижтимоий манзарасини ўрганиш ва муаммога манзилли ёндашиш ислоҳотларнинг муҳим йўналишларидан бирига айланди.

Сўнгги йилларда бу борадаги ишлар аниқ натижалар бермоқда. 2025 йилда маҳаллаларда хавфсиз муҳитни яратиш ва ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш бўйича белгиланган чоралар натижасида маҳаллаларда жиноятчилик қарийб 1,5 баравар камайгани ҳам фикримиз тасдиғидир. Бу рақам ортида қуруқ статистика эмас, балки маҳалладаги муҳитни соғломлаштириш, масъул идоралар ҳамкорлигини кучайтириш, профилактик ишларни манзилли ташкил этиш ва одамлар ҳаётида осойишталикни мустаҳкамлашга қаратилган тизимли меҳнат турибди. Энг муҳими, ушбу натижа жиноятчиликка қарши курашда оқибат билан эмас, сабаб билан ишлаш нақадар тўғри йўл эканини кўрсатмоқда.

Президентимизнинг 2026 йил 5 январдаги маҳаллаларда хавфсиз муҳитни яратиш, жиноятчиликнинг барвақт профилактикаси самарадорлигини янада оширишга доир иккита қарори ана шу ислоҳотларнинг мантиқий давоми бўлди. Бу ҳужжатлар моҳиятида маҳалладаги ҳар бир муаммони ўз вақтида кўриш, ҳуқуқбузарликка олиб келаётган омилларни бартараф этиш, фуқаролар хавфсизлигини таъминлашда масъул идоралар ҳамкорлигини кучайтириш каби ҳаётий мақсадлар мужассам.

Ислоҳотлар маҳалла тизимига янгича мазмун бермоқда. Энди маҳалла фақат аҳоли яшайдиган ҳудуд эмас, балки жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш, ижтимоий муаммоларни вақтида аниқлаш ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлашнинг муҳим бўғини сифатида қаралмоқда. Мазкур ёндашув масъул идораларни муаммони оқибат босқичида эмас, уни келтириб чиқараётган сабаблар пайдо бўлаётган пайтдаёқ кўришга йўналтирмоқда. Шу жиҳатдан маҳаллабай ишлаш тизими ҳуқуқ-тартибот соҳасидаги ислоҳотлар самарасини ошираётган муҳим механизмга айланмоқда.

Ислоҳотларнинг янги мазмуни шундаки, профилактика ишлари умумий тадбирлар доирасидан чиқиб, ҳар бир маҳалланинг реал ҳолати, ижтимоий муҳити ва хавф омилларини чуқур ўрганишга асосланмоқда. Бу эса профилактика инспектори, ёшлар етакчиси, хотин-қизлар фаоли, маҳалла раиси ва бошқа масъулларни бир мақсад — жиноятга олиб борувчи сабабларни барвақт бартараф этиш йўлида ҳамкорликда ишлашга чорлайди. Чунки хавфсиз муҳит фақат назорат билан эмас, одамлар билан яқин мулоқот қилиш, ижтимоий хавфни вақтида баҳолаш, ҳуқуқий маданиятни юксалтириш ва аниқ натижага қаратилган чораларни амалга ошириш орқали таъминланади.

Бу жараёнда “илмий хулоса — тавсия — натижа” тамойили алоҳида аҳамият касб этади. Ҳар бир маҳалла ҳақида тахмин эмас, аниқ хулоса бўлиши керак. Қайси ҳудудда оилавий низолар хавфи юқори, қаерда ёшлар назоратсиз қолмоқда, қайси маҳаллада мулкий жиноятларнинг сабаби ишсизлик ёки қарздорлик билан боғлиқ, қайси профилактик тадбир амалда самара бермоқда — буларни ҳиссиёт билан эмас, илм, таҳлил, ҳаётий кузатув билан аниқлаш мумкин. Шундагина илмий хулоса ҳаётий ечимга, тавсиялар эса маҳалла ҳаётида сезиладиган амалий ўзгаришларга айланади.

Бугун ички ишлар органлари фаолиятини илм-фан, таҳлилий ёндашув ва замонавий билимларсиз тасаввур этиш қийин. Жиноятчилик сабабларини аниқлаш, криминоген вазиятни тўғри баҳолаш, маҳаллаларда хавфсиз муҳит яратиш, кибержиноятчилик ва янги турдаги таҳдидларга қарши самарали курашиш чуқур илмий таҳлилни талаб этади. Ҳуқуқ-тартибот соҳасида қабул қилинаётган ҳар бир қарор, амалга оширилаётган ҳар бир профилактик чора ва тайёрланаётган ҳар бир кадр замирида пухта билим, аниқ маълумот ва ҳаётий тажриба уйғунлиги бўлиши зарур. Шу боис, ички ишлар органлари учун профессионал кадрлар тайёрлаш ва илмий тадқиқот ишларини амалиёт билан боғлаш масаласи бугунги ислоҳотларнинг долзарб йўналишларидан бирига айланмоқда.

Бу борада Президентимизнинг янги авлод илмий кадрларини тайёрлашга доир шу йил 26 майдаги фармони алоҳида аҳамият касб этади. Ушбу ҳужжатни фақат докторантура ёки илмий даража бериш тартибини янгилаш билан чеклаб тушуниш тўғри бўлмайди. Унинг замирида илм-фанни ҳаётга яқинлаштириш, тадқиқотларни амалиётдаги муаммолар ечимига йўналтириш, илмий изланиш натижасини жамият тараққиётига хизмат қиладиган амалий кучга айлантириш ғояси мужассам.

Айниқса, ички ишлар органлари учун айни ғоя муҳим. Чунки ҳуқуқ-тартибот соҳасида ҳам илмий кадрлар, замонавий таҳлилчилар, криминологик фикрлайдиган мутахассислар, киберхавфсизликни тушунадиган ходимлар, рақамли далиллар билан ишлай оладиган тадқиқотчилар зарур.

Ички ишлар органлари таълим муассасалари олдида турган вазифалар ҳам бугунги ислоҳотлар мазмуни билан узвий боғлиқ. Энди кадр тайёрлаш жараёнини фақат аудиториядаги назарий машғулотлар ёки қонун нормаларини ўргатиш билан чеклаб бўлмайди. Ҳуқуқ-тартибот соҳасида хизмат қиладиган бўлажак ходим ҳаётнинг ўзи билан юзма-юз келади: у одамлар дардини эшитади, низоли вазиятларда қарор қабул қилади, маҳалладаги ижтимоий муҳитни англайди, рақамли далиллар билан ишлайди, энг муҳими, ҳар бир ҳаракати ортида инсон тақдири турганини ҳис этади. Шу боис, бугунги таълим ислоҳотлари курсантни фақат интизомли ижрочи эмас, балки билимли, адолатли, таҳлилий фикрлайдиган ва халқ билан мулоқот қила оладиган профессионал кадр сифатида шакллантиришга хизмат қилмоқда.

Янги давр ички ишлар таълимида ҳаётга яқинлик, амалиёт билан узвий боғлиқлик ва таҳлилий ёндашув алоҳида аҳамият касб этмоқда. Илгари курсантни, асосан, ҳуқуқий билим ва хизмат интизоми асосида тайёрлаш устувор бўлган бўлса, бугунги ислоҳотлар уни реал ижтимоий муҳитни англайдиган, маҳалладаги криминоген вазиятни тўғри баҳолайдиган, ҳуқуқбузарлик сабабларини илмий асосда таҳлил қила оладиган мутахассис сифатида шакллантиришга йўналтирмоқда. Бу эса таълим жараёни мазмунини янада бойитиб, уни жонли амалиёт билан яқинлаштираётир.

Умуман, бугунги кунда Ўзбекистонда хавфсизликнинг янги формуласи шаклланмоқда: маҳалла ҳаётни кўради, илм сабабни очади, технология тезкорлик беради, масъулият эса натижани таъминлайди. Бу тўрт омил уйғунлашган жойда ҳуқуқ-тартибот тизими халққа суянган, халқ учун хизмат қиладиган замонавий институтга айланади. Бундай тизимда ҳар бир ходим ўз фаолиятини оддий хизмат вазифаси эмас, балки инсон хотиржамлигига дахлдор масъулият сифатида англайди.

Энг муҳими, ислоҳотлар ортида оддий, аммо улуғ мақсад турибди: одамлар тинч яшасин, маҳаллаларда осойишталик бўлсин, ёшлар тўғри йўлдан адашмасин, жиноятга олиб борадиган сабаблар вақтида бартараф этилсин, фуқаро давлат органига мурожаат қилганда ўзини ёлғиз ҳис қилмасин. Ана шу мақсад ҳуқуқ-тартибот тизимидаги ҳар бир янгиланишга инсонпарвар мазмун бағишламоқда.

Бугун олдимизда турган вазифа аниқ: маҳаллаларда хавфсиз муҳитни мустаҳкамлаш, жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш, ҳуқуқ-тартибот органларини замонавий билим ва технологиялар билан қуроллантириш, ички ишлар органлари учун профессионал, илмли ва халқпарвар кадрлар тайёрлаш. Ушбу вазифалар бир-биридан алоҳида эмас, балки ягона мақсадга хизмат қилади. Бу мақсад янги Ўзбекистонда инсон ўзини ҳимояланган, қадрланган ва эртанги кунга ишонч билан қарайдиган жамиятни барпо этишдир.

Хулоса қилиб айтганда, хавфсизликни фақат кучли тизим эмас, илмли кадр, адолатли ёндашув, маҳалла билан яқин ҳамкорлик ва халқ ишончи таъминлайди. Бугунги ислоҳотлар ана шу ҳақиқатни яна бир бор тасдиқламоқда. Илмга таянган, технологиядан оқилона фойдаланган, маҳалла ҳаётини чуқур билган ва инсон қадрини устувор қўйган ҳуқуқ-тартибот тизими янги Ўзбекистоннинг барқарор тараққиёти ва осойишта ҳаёти учун энг ишончли таянч бўлиб хизмат қилади.

Камолот пиллапояси

“АҚЛ МАРКАЗЛАРИ” ОРҚАЛИ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ САРИ

Президентимизнинг мамлакатимиз ёшлари билан ўтказган очиқ мулоқоти янги Ўзбекистон тараққиётининг навбатдаги муҳим стратегик босқичини белгилаб берди. Унда илгари сурилган ҳар бир ташаббус ёшларни қўллаб-қувватлашнинг навбатдаги босқичи бўлибгина қолмай, мамлакат иқтисодиётини инсон капитали, инновация ва билимлар иқтисодиёти асосида ривожлантиришнинг аниқ дастури сифатида намоён бўлди.

Элмурод ҲОШИМОВ,
Банк-молия академияси ректори

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек: **“Бугунги куннинг муваффақият формуласи, эртанги тараққиётнинг мустаҳкам замини учта энг муҳим устунга таянади. Бу — билим, касб ва технология”.** Ушбу ғоя янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясининг туб моҳиятини, мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотларнинг концептуал асосини ўзида мужассам этган.

Бугун глобал иқтисодиётда устунликка эришиш, биринчи навбатда, билимли ва ташаббускор инсонларга сармоя киритиш, илмий ғояларни амалий натижага айлантириш, замонавий технологияларни иқтисодиёт тармоқларига кенг жорий этиш билан чамбарчас боғлиқ. Шу маънода, Банк-молия академиясининг ёшлар тадбиркорлигини ривожлантириш бўйича мамлакатнинг “ақл маркази” сифатида белгиланиши давлатимиз раҳбарининг академияга бўлган юксак ишончи, унинг илмий-интеллектуал салоҳияти ва стратегик аҳамиятининг юксак эътирофи ҳисобланади.

Бу эътироф мазкур академия зиммасига таълим бериш билан бир қаторда мамлакатимиз иқтисодий тараққиётига хизмат қиладиган янги интеллектуал платформани шакллантиришдек масъулиятли вазифани ҳам юклайди. Эндиликда унинг фаолияти анъанавий ўқув жараёни доирасидан чиқиб, ҳудудларда ёшлар ва тадбиркорлар билан бевосита ишлайдиган, уларнинг ташаббус ва эҳтиёжларини ўрганадиган, иқтисодий таҳлиллар ўтказадиган, истиқболли бизнес ғояларини аниқлаб, уларни иқтисодий жиҳатдан пухта асосланган инвестиция лойиҳаларига айлантирадиган илмий-амалий марказ сифатида янги босқичга кўтарилади. Бу орқали академия мамлакатимиз ҳудудларининг иқтисодий салоҳиятини очиш, ёшларнинг тадбиркорлик ташаббусларини рағбатлантириш ҳамда замонавий бизнес муҳитини шакллантиришда фаол иштирок этади.

Мазкур ёндашув мамлакатимиз таълим тизимида янги институционал моделни қарор топтирмоқда. Илк бор олий таълим, илм-фан, банк-молия тизими, инвестиция институтлари ва тадбиркорлик муҳити ўзаро узвий боғланган ягона экотизим сифатида фаолият юритади. Ушбу тизимда билим амалий қийматга, илмий тадқиқотлар иқтисодий ечимларга, инновацион ғоялар эса инвестиция жалб этадиган ва янги иш ўринлари яратадиган лойиҳаларга айланади.

Президентимиз томонидан илгари сурилган энг муҳим ташаббуслардан яна бири — магистратура таълимининг мазмун-моҳиятини тубдан янгилаш, уни мамлакат иқтисодиётининг реал эҳтиёжлари билан узвий боғлаш. Хусусан, магистрлик диссертацияларини амалий иқтисодий ва инвестиция лойиҳалари асосида шакллантириш механизмининг жорий этилиши олий таълим, илм-фан ва иқтисодиёт интеграциясини таъминлайдиган мутлақо янги тизимни вужудга келтиради.

Мазкур ёндашувнинг асосий аҳамияти шундаки, илмий тадқиқотлар энди назарий изланишлар доирасида қолиб кетмайди, балки мамлакатимиз ҳудудларининг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига хизмат қиладиган аниқ амалий ечимларга айланади. Энди ҳар бир магистрант ўз диссертациясида муайян ҳудуд ёки тармоқда мавжуд иқтисодий муаммоларни чуқур таҳлил қилиб, уларни бартараф этишга қаратилган иқтисодий жиҳатдан асосланган бизнес-лойиҳа ёки инвестиция таклифини ишлаб чиқади. Бу эса илмий тадқиқотларнинг амалий қийматини ошириш билан бирга таълим жараёнини реал иқтисодиёт талаблари билан янада уйғунлаштиради.

Айниқса, энг истиқболли лойиҳаларнинг нафақат магистрлик диссертацияси сифатида ҳимоя қилиниши, балки Ёшлар тадбиркорлиги жамғармаси томонидан молиявий қўллаб-қувватланиб, амалиётга татбиқ этилиши илм-фан натижаларини иқтисодий ўсиш омилига айлантиришнинг самарали механизмини яратади. Бу орқали илмий ғоя — бизнес-режага, бизнес-режа — инвестиция лойиҳасига, инвестиция эса янги ишлаб чиқариш қувватлари, янги иш ўринлари ва юқори қўшилган қиймат яратадиган иқтисодий фаолиятга айланади.

Президентимиз ўз маърузасида мамлакатимизда раҳбар кадрларни тайёрлаш ва танлаш тизимини такомиллаштириш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратди. Хусусан, энг яхши бизнес лойиҳалари муаллифларининг ҳудудий банклар раҳбарлари ҳамда ҳокимларнинг иқтисодиёт бўйича ўринбосарлари лавозимларига биринчи навбатда номзод сифатида кўриб чиқилиши ҳақидаги ташаббус давлат бошқаруви тизимида мутлақо янги ёндашувни бошлаб беради.

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

Мазкур қарор мамлакатимизда раҳбар кадрларни тайёрлаш ва саралашнинг замонавий, натижага йўналтирилган моделини шакллантиришга хизмат қилади. Энди раҳбарлик лавозимларига номзодларни баҳолашда фақат назарий билим ёки таълим тўғрисидаги ҳужжат эмас, балки уларнинг амалий фаолияти, иқтисодий таҳлил қилиш қобилияти, стратегик фикрлаши, ташаббускорлиги ва мураккаб иқтисодий муаммоларга аниқ ечим таклиф эта олиш салоҳияти ҳал қилувчи мезонга айланади. Яъни яратилган бизнес лойиҳасининг ҳаётийлиги, иқтисодий самарадорлиги ва ҳудуд ривожига қўшаётган амалий ҳиссаси кадрлар салоҳиятини баҳолашнинг муҳим кўрсаткичи сифатида намоён бўлади.

Шубҳасиз, бундай юксак марраларга эришиш, энг аввало, замонавий билим ва касбий кўникмаларга эга, инновацион фикрлайдиган, ташаббускор, юксак фуқаролик масъулияти ҳамда ватанпарварлик туйғуси билан яшайдиган ёш авлодга боғлиқ. Чунки янги Ўзбекистон тараққиётининг ҳал қилувчи кучи, бу — инсон капитали, интеллектуал салоҳият ва ёшларнинг яратувчанлик имкониятлари. Давлатимиз раҳбари томонидан ёшлар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлашга қаратилган янги тизимнинг жорий этилиши айнан ана шу улкан салоҳиятни тўлиқ рўёбга чиқаришга хизмат қилади.

Ишончимиз комилки, Президентимиз ташаббуси билан ҳаётга татбиқ этилаётган мазкур тизим мамлакатимизда минглаб ёшларнинг тадбиркорлик соҳасига фаол кириб келишини таъминлайди, инновацион стартаплар ҳаракатини янги босқичга олиб чиқади, иқтисодиётга янги инвестициялар, илғор технологиялар ва замонавий бизнес моделларини кенг жорий этишга хизмат қилади. Энг муҳими, ушбу ташаббуслар орқали янги иш ўринлари яратилади, ҳудудларнинг иқтисодий салоҳияти янада юксалади ва аҳоли фаровонлигини таъминлашга хизмат қилувчи барқарор иқтисодий ўсиш учун мустаҳкам пойдевор яратилади.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН
www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz.uz_news

Муносабат

МАЪРИФАТ ВА ЭЗГУЛИК МИНБАРИ

Ўзбекистон глобал ислом тафаккури марказига айланмоқда

Малика ҚОДИРХОНОВА,
Олий Мажлис Сенати аъзоси

Шу кунларда Ўзбекистон жаҳон ислом тафаккурининг асосий диққат марказига айланди. Мамлакатимизда “Ислом цивилизацияси: тинчлик, бағрикенглик ва илм-маърифат йўли” мавзусида Ислом цивилизацияси I Халқаро форуми юксак даражада ўтказилди.

Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилган ушбу нуфузли анжуман ўзининг географияси ва кўлами билан аҳамиятли. Форум мамлакатимизнинг учта қадимий ва тарихий маркази — Тошкент, Самарқанд ва Термиз шаҳарларини ягона маърифий йўналиш сифатида бирлаштирди.

Анжуманда дунёнинг 40 дан ортиқ мамлакатидан нуфузли меҳмонлар, жумладан, халқаро ташкилотлар раҳбарлари, етакчи исломшунос олимлар, вазирлар ва муфтийлар иштирок этди. Халқаро ислом таълими ва маданияти ташкилоти (ICESCO) билан ҳамкорликда ўтказилган ушбу тадбир жаҳон илмий жамоатчилиги диққат марказида бўлди.

Форумнинг очилиш маросими Тошкент шаҳрида, маҳобатли Ислом цивилизацияси марказида бўлиб ўтди. Бу мажмуа нафақат ўзининг меъморий кўриниши, балки ундаги инновацион технологиялари билан ҳам ҳамюртларимиз ва хорижлик меҳмонларни ҳайратга солмоқда. Музейдаги буюк алломаларимизнинг 100 дан ортиқ рақамли аватарлари ва ноёб қўлёзмалар фонди Ўзбекистоннинг Ислом Ренессанси бешиги бўлганини яна бир бор исботлади.

Тошкентда ўтказилган ялпи мажлисларда асосий эътибор маданий дипломатияни ривожлантириш, сохта диний ғояларга қарши фақат маърифат билан курашиш ҳамда дунё фондларидаги ноёб қўлёзмаларни рақамлаштириш масалаларига қаратилди. Бу жуда муҳим, зеро, маърифат ва маданий дипломатия сохта ғоялардан ҳимоя қилади, рақамлаштириш эса ўтмиш меросини келажак учун сақлаб қолади.

Анжуман дастури Самарқанд ва Термиз шаҳарларида давом эттирилди. Самарқандда “Ал-Жомиъ ас-Саҳиҳ” — “Уммат китоби” мавзусидаги конференция доирасида ҳадис илмининг султони Имом Бухорий мероси чуқур таҳлил қилинди. Термизда эса Имом Термизий ва Имом Мотуридийнинг ақида ва калом илми ривожига қўшган ҳиссаси, уларнинг асарларидаги бағрикенглик тамойиллари муҳокама этилди. Шуниси эътиборлики, Самарқанд ва Термизда айнан ушбу мавзуларнинг танланиши тарихий ҳақиқат ва бугунги кун эҳтиёжи билан боғлиқ. Ҳозирда сохта диний оқимлар ҳадисларни ва ақида (ислом иймон асослари) масалаларини ўз мақсадларига мослаб, нотўғри талқин қилмоқда.

Имом Бухорий мероси — сохта ва тўқима ҳадисларни асл ҳадислардан ажратиб берувчи бош мезон. Имом Мотуридий таълимоти — ақидада чуқур кетмаслик, бағрикенглик ва ақл билан нақлни (диний матнларни) мувозанатда ушлаш асосидир. Бу таълимот мутаассибликка (радикализмга) қарши энг кучли мафкуравий қалқон ҳисобланади.

Форум доирасида тақдим этилган “Шавкат Мирзиёев — маърифатпарвар йўлбошчи” китоб-альбоми ва Имом Термизийнинг “Шамоили Муҳаммадия” асарининг рус тилидаги илк академик нашри халқаро илмий ҳамжамият учун катта туҳфа бўлди. Ушбу икки асар шунчаки оддий китоблар эмас, балки халқаро сиёсат, глобал ислом-шунослик ва академик илм-фан учун муҳим стратегик аҳамиятга эга бебаҳо манбалар.

Халқаро илмий ҳамжамият нима учун уларни юқори баҳолаётганини қатор омиллар орқали кенгроқ тушуниш мумкин. Хусусан, “Шавкат Мирзиёев — маърифатпарвар йўлбошчи” китоб-альбоми дунё ҳамжамияти учун Ўзбекистоннинг сўнгги йиллардаги янги давлатчилик ва маданий стратегик моделини тушунтириб берувчи асосий қўлланма. Шунингдек, бу китоб ислом олами учун миллий тараққиётимизнинг ўзига хос тақдимоти, десак тўғри бўлади.

Сир эмаски, кўпгина хорижий давлатлар ислом дини ривожини фақат масжидлар қуриш ва диний расмиятчилик билан ўлчайди. Бу асар эса Ўзбекистоннинг “Дин ва илм-фан уйғунлиги” концепциясини — яъни динни маърифат ва Учинчи Ренессанс пойдевори сифатида ривожлантириш стратегиясини очиб беради.

Шуниси аҳамиятлики, форум шунчаки илмий учрашув эмас, балки стратегик мақсадларга хизмат қилувчи глобал платформадир. Улардан энг муҳими — ислом динининг софлигини ҳимоя қилиш. Форум дунёга ислом дини зўравонлик эмас, балки тинчлик ва тараққиёт дини эканлигини илмий асослар билан кўрсатиб беришга қаратилган.

Илмий интеграция бу — форумдан кўзланган яна бир мақсад. Жаҳондаги етакчи тадқиқот марказлари билан Ўзбекистон ўртасида қўлёзмаларни биргаликда ўрганиш бўйича узоқ муддатли шартномалар имзоланиши эса ватанимизнинг хориждаги меросини қайтариш, биргаликда тадқиқотлар ўтказиш ва сохта маълумотларга барҳам бериш нуқтаи назаридан жуда муҳим. Бундан ташқари, нуфузли форум Ўзбекистонни дунёга маърифий туризм ва исломшунослик илмининг бош марказларидан бири сифатида қайта танитади.

Шу ўринда яна бир мулоҳаза. Кўпчиликда “Бундай йирик халқаро форумларнинг оддий одамлар ҳаётига, кундалик турмушимизга қандай дахли бор?”, деган табиий савол туғилиши мумкин. Аслида, бу анжуман ва унинг негизида турган Ислом цивилизацияси маркази ҳар бир ўзбекистонликнинг ҳаётига тўғридан тўғри таъсир кўрсатади. Хусусан, фарзандларимиз тарбияси ва хавфсизлигига. Бугунги глобаллашув ва интернет асрида ёшларимизни турли ёт ғоялар, экстремистик оқимлар ва адашишлардан асраш энг муҳим масалага айланди. Форумда илгари сурилган соф диний маърифат ва аждодларимизнинг ҳақиқий илмий мероси ёшларимиз учун кучли маънавий иммунитет вазифасини ўтайди. Ўғил ва қизларимиз ислом динини ижтимоий тармоқлардаги шубҳали кимсалардан эмас, балки Имом Бухорий, Имом Термизий каби соф манбалардан ўрганади.

Бундан ташқари, миллий ғурур ва ўзликни англаш масаласи бор. Маҳаллаларда, оилаларда фарзандларимизга “Биз кимларнинг авлодимиз?”, деган саволга оддий ва ёрқин жавоб пайдо бўлди. Ислом цивилизацияси марказида яратилган инновацион рақамли технологиялар, алломаларнинг аватарлари ўсиб келаётган авлодда илм-фан, китобхонлик ва ватанпарварликка ҳавасни уйғотади. Бу кундалик ҳаётда фарзандларимизни телефонга қарам бўлишдан йироқлаштириб, китоб ва илмга юзланишига ёрдам беради.

Оилалардаги тинчлик ва бағрикенглик муҳити — бу ҳам форумнинг узоқ муддатли таъсири натижаси бўлади. Ислом цивилизациясининг энг бош ғояси — аҳиллик, катталарга ҳурмат, кичикларга иззат ва оила муқаддаслигидир. Форумда тарғиб этилган маънавий қадриятлар жамиятимиздаги оилавий ажримлар камайиши, оилавий муҳит соғломлашиши ва қўшничилик ришталарининг мустаҳкамланишига хизмат қилади.

Бу каби тадбирлар мамлакатимизда зиёрат туризмини янги босқичга олиб чиқади. Дунёнинг турли бурчакларидан келаётган сайёҳлар оқими кундалик ҳаётимизда янги меҳмонхоналар, ресторанлар, миллий ҳунармандчилик дўконлари очилиши ва минглаб юртдошларимиз учун даромадли иш ўринлари яратилишига замин бўлади.

Бундай кенг кўламли анжуманни ўтказиш ва унга кетадиган харажатлар шунчаки “тадбирбозлик” эмас, балки давлатнинг узоқ муддатли сиёсий, иқтисодий ва геостратегик манфаатларига тикилган йирик инвестициядир. Дунё тажрибасида бу “юмшоқ куч” дипломатияси деб аталади. Хусусан, мамлакатимизнинг ислом оламининг янги етакчиси сифатида тан олинишига хизмат қиладики, бундай нуфуз Ўзбекистон геосиёсий салоҳиятини янада оширади. Айниқса, агар дунёдаги мусулмонларнинг катта нуфусини ҳисобга оладиган бўлсак, бу қадар йирик марказ ва форум орқали Ўзбекистон Саудия Арабистони, Миср ва Туркия каби давлатлар қаторида ислом дунёсининг асосий интеллектуал ва маданий марказига айланмоқда.

Қолаверса, халқаро майдондаги ишонч масаласи ҳам бор. Ўзбекистон ўзини минтақамизда “соф ва маърифий ислом”ни ҳимоя қилувчи хавфсиз, барқарор ва бағрикенг давлат сифатида кўрсатмоқда. Бу эса БМТ, ЮНЕСКО ва ICESCO каби глобал ташкилотлар олдида мамлакатнинг сиёсий вазнини кескин оширади.

Бундан ташқари, форумнинг тўғридан тўғри иқтисодий фойдалари борки, буни ҳам тилга олмай илож йўқ. Зиёрат туризмининг кескин юксалиши шулар жумласидан. Гап шундаки, форумга келган 300 нафар энг нуфузли олим ва вазирлар ўз мамлакатларида миллионлаб диндорлар учун фикрлар етакчиси ҳисобланади. Уларнинг Ўзбекистон ҳақидаги ижобий фикри ортидан юртимизга юз минглаб янги зиёратчи сайёҳлар келади. Сайёҳлар олиб келадиган валюта меҳмонхоналар, ресторанлар, транспорт ва авиация тизими орқали давлат бюджетига солиқ бўлиб қайтади ва харажатларни бир неча баробар қилиб оқлайди. Маданий ва диний жиҳатдан барқарор, тарихи бой давлатга хорижлик инвесторлар анча хотиржам пул тикади. Ислом цивилизацияси маркази каби нуфузли мажмуалар Ўзбекистоннинг “ташриф қоғози” ва инвестиция форумлари учун асосий драйвер бўлиб хизмат қилади.

Шуни ҳам қўшимча қилиш керакки, ёшлар орасида диний радикаллашув, дин ниқобидаги жиноятчилик ва адашишлар давлат учун жуда қимматга тушади. Форум ва Ислом цивилизацияси маркази тарғиб қиладиган “илм ва маърифат” ғояси жамиятни ичидан соғломлаштиради. Идеологик хавфсизликни таъминлаш орқали давлат келажакдаги миллиардлаб йўқотишларнинг олдини олади.

Форумнинг яна бир жиҳати борки, уни ҳам юртимиз учун бевосита фойда келтирадиган омил сифатида айтиш жоиз. Ноёб қўлёзмалар — бебаҳо актив. Дунё фондларида Марказий Осиёдан олиб кетилган ўн минглаб ноёб қўлёзмалар сақланади. Уларнинг асл нусхалари ёки рақамли фондларини Ўзбекистонга қайтариш миллионлаб доллар туради. Форум доирасида тузиладиган меморандумлар орқали бу илмий мерос юртимизга бепул ёки имтиёзли асосда тақдим этилади. Бу эса миллий бойлигимизни капитализация қилишни англатади.

Форумга сарфланган куч, вақт ва маблағ — бу шунчаки бир неча кунлик харажат эмас, балки Ўзбекистоннинг халқаро обрўси, туризм сектори ва миллий хавфсизлиги учун тикилган узоқ муддатли стратегик капиталдир.

АНЪАНАЛАРИ УЙҒУНЛАШГАН ЮРТ

7-12 июль кунлари Ислом цивилизацияси маркази ҳамда Ислом дунёси таълим, фан ва маданият ташкилоти (ICESCO) ҳамкорлигида ташкил этилган форум дунёнинг турли мамлакатларидан келган етук олим, мутафаккир ва тадқиқотчиларни жамлаган нуфузли илмий ва интеллектуал майдон вазифасини ўтади. Унда ислом цивилизациясининг инсоният тараққиётига қўшган ҳиссаси, замонавий муаммолар ва келажак истиқболлари муҳокама қилинди.

Доктор Муҳаммад Шаҳим Али САИД,
Мальдив Республикаси Ислом ишлари вазири

Бу ташриф оддий халқаро конференцияда иштирок этишдан анча юксак маънога эга эди. Бу мен учун ислом тарихи бағрига саёҳат, илм-фан ва буюк цивилизация билан ном қозонган юртни ўз кўзим билан кўриш имконияти бўлди. Пойтахт Тошкент ҳамда тарихий Самарқанд шаҳрини зиёрат қилдим. Бу қадимий шаҳарларнинг ҳар бир кўчаси ва меъморий обидалари ислом цивилизациясининг улуғворлиги ҳамда унинг илмий ва маданий мероси ҳақида ҳикоя қилади.

Ушбу сафарнинг энг таъсирли жиҳати шундаки, у талабалик давримдан бери қалбимда сақлаб келган орзумнинг ушалиши бўлди. Ислом тарихини ўрганар эканман, Самарқанд, Бухоро ва Термиз ҳақида кўп мутолаа қилганман, бу буюк шаҳарларда воя га етган улуғ алломалар ва уларнинг ислом цивилизациясига қўшган улкан ҳиссаси ҳақида чуқур ўйга толганман. Бир кун келиб, муборак масканларни зиёрат қилиш орзум эди. Тарих китобларида ўқиганим муқаддас манзилларни ўз кўзим билан кўриш қалбимни чуқур ҳаяжонга солди.

Ўзбекистон номи тилга олинганда, инсон беихтиёр буюк алломалар ва муҳаддислар юртини эслайди. Бу замин ислом илм-фани тарихида ўчмас из қолдирган улуғ зотларнинг ватани. Улар орасида Имом Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий, Имом Абу Исо ат-Термизий ва бошқа кўплаб буюк олимлар бор. Уларнинг илмий мероси асрлар давомида мусулмон уммати учун ҳидоят ва маърифат манбаи бўлиб келмоқда.

Айниқса, Ўзбекистон раҳбариятининг ушбу буюк цивилизацион меросни асраш ва қайта тиклаш йўлидаги улкан саъй-ҳаракатлари чуқур таассурот қолдирди. Тарихий обидаларни таъмирлаш, илмий ва тадқиқот муассасаларини ривожлантириш ҳамда ислом цивилизацияси меросини тарғиб этувчи марказларни барпо қилиш орқали бугун Ўзбекистон илмий ва маданий меросни асраб-авайлашда етакчи мамлакатлардан бири сифатида ўз мавқеини янада мустаҳкамлаб бормоқда.

“Сафаримнинг энг унутилмас жиҳатларидан яна бири ўзбек халқининг самимий меҳмондўстлиги бўлди. Мен меҳр-оқибатни, ўзаро ҳурматни, юксак одоб-ахлоқни ҳамда исломий қадриятларни ўз миллий анъаналари билан уйғунлаштирган жамиятни кўрдим.

Сафаримнинг энг унутилмас жиҳатларидан яна бири ўзбек халқининг самимий меҳмондўстлиги бўлди. Мен меҳр-оқибатни, ўзаро ҳурматни, юксак одоб-ахлоқни ҳамда исломий қадриятларни ўз миллий анъаналари билан уйғунлаштирган жамиятни кўрдим. Меҳмонларга кўрсатилган эҳтиром ва саховат ҳамда исломнинг раҳм-шафқат ва ҳурмат каби гўзал фазилатлари қалбимда унутилмас таассурот қолдирди.

Бу ташриф мен учун илмий ва инсоний жиҳатдан ниҳоятда бой тажриба бўлди. У яна бир бор менга ислом цивилизацияси фақат тарих саҳифаларида қолган мерос эмас, балки илм, ахлоқ ва инсоният тараққиётига асосланган абадий ва ҳаётий хабар эканини англатди. Шунингдек, ўз мероси ва тамаддунини қадрлайдиган, олимларини эъзозлайдиган халқлар порлоқ ва мазмунли келажакни бунёд этишга энг муносиб эканига бўлган ишончимни янада мустаҳкамлади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Жаноби Олийларига, мамлакат ҳукумати ва халқига, Ислом цивилизацияси марказига ҳамда ICESCO ташкилотига самимий миннатдорлигимни билдираман. Аллоҳ таоло ушбу эзгу саъй-ҳаракатларни муборак қилсин, Ўзбекистон тинчлиги, барқарорлиги ва равнақи боқий бўлсин.

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** Г-746.
29609 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2.
Баҳоси келишилган нархда.

Навбатчи муҳаррир: Лутфулла Сувонов
Мусаҳҳиҳ: Шерзод Маҳмудов
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

Қабулхона: (71) 233-56-33
Эълонлар бўлими: (71) 233-70-98
E-mail: info@yuz.uz
Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05
Девонхона ва ишонч телефони: (71) 233-56-60
“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
ЎзА якуни — 02:00 Топширилди — 02:05